

Texnoparklar qeyri-neft sektorunun inkişafını sürətləndirir

İlin birinci yarısında qeyri-neft sənayesində 15,7 faiz artımın qeydə alınması bunu bir daha təsdiqləyir

Dayanıqlı inkişaf istehsalönmümlü sənayenin miqyasından aslıdır. Bunun üçün də hər bir ölkədə sənaye istehsalı ümumi istehsalda yüksək çəkiyə malik olmalıdır. Bizdə bu sahədə üstün mövqə neft sənayesinə məxsusdur. Lakin enerji daşıyıcılarının qiyməti dünya üzrə sabit olmadığı üçün bu dəyişikliyin ölkənin maliyyə bazarına bəzən müsbət, bəzən də mənfi təsir göstərir.

Bu məqsədlə ölkəmizdə də iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, xüsusilə qeyri-neft sektorunun inkişafı ön plana çıxarıldı. Beləliklə, qeyri-neft sektorunun inkişafı üçün iqtisadi islahatların aparılmasına start verildi. Ötən 15 ildə bu istiqamətdə görülən işlər nəticəsində ümumi istehsalda qeyri-neft sektorunun payı ildən-ilə artmaqda davam edir.

Azərbaycanda sənayeləşmə prosesini sürətləndirmək məqsədilə 2015-2020-ci illəri əhatə edən "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası qəbul olunmuşdur. Bu sənədə sənayenin inkişaf perspektivləri müəyyən edilmiş, hazırlanan tədbirlər planına əsasən sənaye potensialının gücləndirilməsi, bu sahədə rəqəbatqabiliyyətliliyin artırılması, kadr potensialının, elmi təminatın yaxşılaşdırılması, normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi müəyyənləşdirilmişdir.

Sənayeləşmədə ölkədə yaradılan texnoparkların da əhəmiyyəti böyükdür. Texnoparklar yüksək keyfiyyətli məhsul hazırlamaq qabiliyyətinə malikdir. Buna əlavə olaraq, sənaye müəssisələrinin yaradılmasına kömək göstərməkdir. Atılan bu müsbət addım öz bəhrəsini verir. Belə ki, yeni yaradılan texnoparklarda xarici və yerli sahibkarların fəaliyyəti getdikcə genişlənir.

Ölkədə texnoparklar yaradılarkən sahibkarlığın yeni istiqamətlər üzrə inkişafı da nəzərə alınır. Bunun nəticəsində ki, texnoparklarda xarici və yerli sahibkarlar birgə çalışırlar. Texnoparklara investisiya cəlb edilməsi üçün onlara müəyyən güzəştlər də edilir. Bu da istər yerli, istərsə də xarici sahibkarlardan ötrü əlverişlidir. Xüsusilə birbaşa xarici investisiyaların cəlb edilməsi üçün əlverişli infrastrukturun yaradılması, cəlbədiçi güzəştlər mexanizmi, müvafiq prosedurların sadələşdirilməsi, həmçinin elektron xidmətlərin təqdim edilməsi, idarəedici təşkilat tərəfindən təqdim olunan xidmətlər sahibkarları daha çox cəlb edir. Sözsüz ki, bütün bunlar dövlət dəstəyi sayəsində mümkün olur. İnvestorlar üçün yaradılan geniş imkanlar da bu sahəyə dövlət dəstəyinin olduğunu təsdiqləyir.

Beləliklə, ölkəmizdə qeyri-neft sənayesini inkişaf etdirmək üçün sənaye parklarının yaradılmasına qərar verildi. Prezident İlham Əliyevin 21 dekabr 2011-ci il tarixli fərmanı ilə ilk dəfə Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı yaradıldı. Məqsəd ölkədə innovativ və yüksək texnologiyalar əsasında rəqəbatqabiliyyətli məhsul istehsal etmək, həmçinin qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafına nail olmaqdır. Bununla yanaşı, dünya bazarına keyfiyyətli məhsul çıxarmaqla əhalinin məşğulluğunu təmin etməkdir.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında artıq 18 rezident var və bu rezidentlər mövcud layihələri üzrə sənaye parkına 2,9 milyard dollar investisiya qoymuş, 5 mindən çox daimi iş yeri açmışdır. Bunlar "Azertexnolayn" MMC, "SOCAR Polymer" MMC, "AzerFloat" QSC, "Azerbaijan Fibro Cement" MMC, "Baku Non Ferrous and Foundry Company" MMC, İnşaat Kimyaviləri Zavodu, "MST Engineering Services" MMC, "Aqrokimya Azərbaycan" MMC, "Alco" MMC, "STDC" MMC, "Azərxaçça" ASC, "STP" MMC, "Tabaterra" QSC, SOCAR-ın Karbamid Zavodu, "Sumplast" MMC, "Labdisc Azərbaycan" QSC, "Nexus Labs" MMC, "Archi Glass" MMC-dir. Parkın sənaye zonasında kimya sənayesi, tikinti sənayesi və digər sənaye sahələri üzrə müəssisələrin - parkın rezidentlərinin fəaliyyət göstərməsi üçün böyük imkanlar yaradılır. Hazırda bu müəssisələrdə istehsal olunan məhsullar ölkənin daxili tələbatını ödəməklə yanaşı, dünya bazarına da ixrac edilir. Çünki texnoparkda yüksək tex-

nika və texnologiyalardan istifadə edildiyi üçün rəqəbatqabiliyyətli məhsul istehsalına geniş imkan yarandı.

İkinci böyük sənaye nəhəngi olan Balaxanı Sənaye Parkının ərazisində məişət tullantılarının emalı (təkrar emalı) və xidmət müəssisələrinin yaradılması nəzərdə tutulmuşdur. Parkın idarəedici təşkilatı "Təmiz Şəhər" ASC-dir. "Yaşıl iqtisadiyyat"ın inkişafında xüsusi əhəmiyyətə malik olan bu parkın təşkilində başlıca hədəf təkrar istehsal sahəsində maraqlı olan potensial sahibkarlar və investorlar üçün əlverişli şəraitin yaradılmasıdır. Ümmümlükdə parkda 41,3 milyon manat investisiya ilə 16 rezident qeydiyyatda alınmışdır.

Ardı 4-cü səh.

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılması və müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularının ehtiyata buraxılması haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 26-cı bəndini rəhbər tutaraq "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 12.3-cü və 40.1-ci illərdə dəyişdirilmiş və Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində şəxsi heyətlə komplektləşdirmək məqsədi ilə qərar alıram:

1. 2001-ci ildə doğulmuş və çağırış gününədək (həmin gün də daxil olmaqla) 18 yaş tamam olmuş, habelə 1984-2000-ci illərdə doğulmuş, yaşı 35-dək olan, Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində müddətli həqiqi hərbi xidmət keçməmiş, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan məhəl hıququ olmayan və ya müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilmiş Azərbaycan Respublikası vətəndaşları 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırılırlar.

2. "Hərbi vəzifə və hərbi xidmət haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 38.1.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş xidmət müddətini keçmiş müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları 2019-cu il oktyabrın 1-dən 30-dək ehtiyata buraxılırlar.

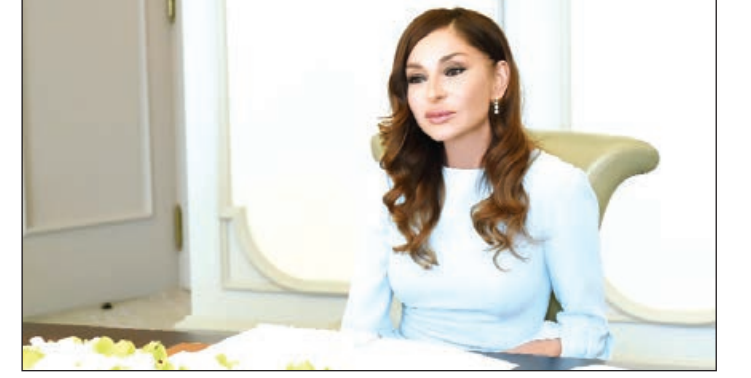
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamın icrası üçün qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş tədbirləri görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 avqust 2019-cu il

Mark SNAYER:

"Birinci xanım Mehriban Əliyeva Azərbaycanda qadın hüquqlarının və imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində çox iş görüb"

ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti, rəvvin Mark Snayer AZƏRTAC-a müsahibəsində Azərbaycanda tolerantlıq və qarşılıqlı anlaşma əməllərindən, həmçinin bu dəyərlərin bütün dünyada təbliği istiqamətində Prezident İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın səylərindən bəhs etdi.

Rəvvin Snayer deyir: "Mən Azərbaycanı digər 57 müsəlman ölkəsi ilə müqayisə etməyi xoşlayıram. Açıq-aşkar ki, sizin ölkəniz multikulturalizm ənənələri sahəsində mütləq liderdir. Söhbət təkcə Prezident İlham Əliyevin bütün beynəlxalq konfranslarda, o cümlədən "Bakı Prosesi" çərçivəsində tolerantlıq ideyalarının təbliğinə şəxsi sədaqətindən yox, həmçinin özündə dözümlülük və diqqət-yanaşı yaşamağı ehtiva edən bu dəyərlərin Azərbaycan cəmiyyətinin əsasını təşkil etməsindən gedir.

Ardı 3-cü səh.

Azərbaycanda əhali həm təbii artımla, həm də miqrasiya yolu ilə çoxalır

Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatına görə, ölkədə əhalinin sayı ilin əvvəlindən 38 min 118 nəfər və ya 0,4 faiz artıb. Beləliklə, bu il iyul ayının 1-i vəziyyətinə əhalinin sayı 10 milyon 19 min 575 nəfərə çatıb. Əhalinin 52,8 faizini şəhər, 47,2 faizini kənd sakinləri təşkil edir.

Azərbaycanda əhali həmənəşmiş olduğu kimi, yenə də təbii artımla çoxalır. Bu ilin birinci yarısında təbii artımın əhalinin hər 1000 nəfərinə görə əmsali da artıb, 7,6-dan 7,7-yə yüksəlib. Başqa sözlə, təbii artımdakı çoxalma 1068 nəfər olub.

Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən cari ilin yanvar-iyun ayları ərzində 66 min 687 körpənin anadan olduğu qeydə alınıb. Bu, keçən ilin eyni dövründə olduğundan 521 körpə çoxdur. Əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici

ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə dəyişməyərək eyni səviyyədə (13,6) qalıb. Təzə anadan olan uşaqlardan 1478-i əkiz, 36-sı üçəmdir.

Bu ilin əvvəlindən doğulan körpələrin 46,6 faizini qızlar, 53,4 faizini oğlanlar təşkil edir. Yeni hər 100 qıza 115 oğlan düşür. Bioloji normaya görə isə oğlanların sayına aid rəqəm 105-107 olmalıdır. Dünyaya gələn körpələr arasında oğlanların bioloji normadan çox olması süni müdaxilələr nəticəsində baş verir.

Ardı 4-cü səh.

43 yeni məktəb

Növbəti tədris ili üçün isə 253 məktəb təmir olunacaq

2019-2020-ci tədris ilində ölkə üzrə 164234 şagirdin I sinifdə təhsil alacağı proqnozlaşdırılır. Onlardan 147458-i Azərbaycan, 15852-i isə rus bölməsidir.

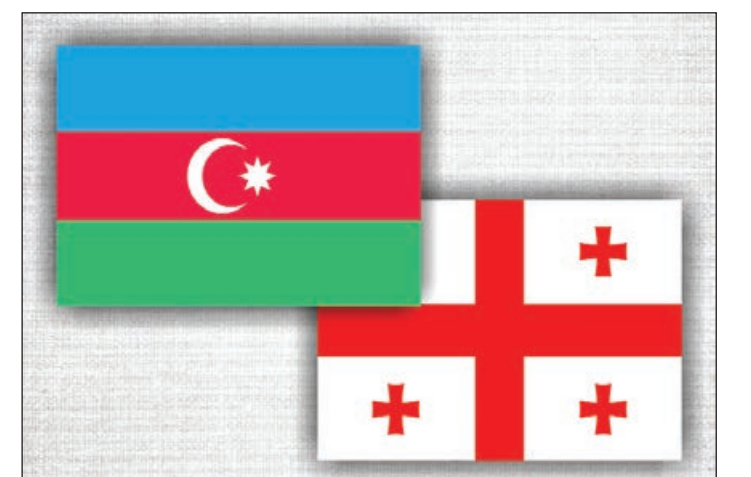
Prezident İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülüb.

1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşdırılıb

Son 5 ildə 600-dən çox, 2003-2018-ci illər ərzində isə 3200-dən çox məktəb binası tikilib və ya əsaslı təmir edilmişdir. İlk dəfə olaraq ucqar kəndlərdə modul tipli məktəb təcrübəsi tətbiq edilmiş, 2017-2018-ci illərdə 243 belə məktəb quraşdırılıb. Cari ildə 24 rayonda 3520 şagird yerlik daha 50 modul tipli məktəb istifadəyə verəcək. Məktəb tikintisi sahəsində 18 milyon manat, Bakı şəhəri və onun qəsəbələrində təhsil müəssisələrinin tikintisi, əsaslı təmiri və bərpası işlərinin davam etdirilməsi məqsədilə 40 milyon manat, təhsil müəssisələrinin qazılma məqsədilə 5,7 milyon manat vəsait ayrılıb. Bu istiqamətdə həyata keçiriləcək tədbirlər təhsil infrastrukturunun müasirləşdirilməsinə və keyfiyyət göstəricilərinin daha da artırılmasına imkan verəcək.

Ardı 3-cü səh.

2018-ci ildə Gürcüstana 8,7 milyon, Azərbaycana isə 2,7 milyon turist gəlib. Azərbaycanın əhalisinin 10 milyon, Gürcüstanın isə 3,7 milyon nəfər olduğunu nəzərə alsaq, onda riyazi mənfiyyət belə çıxır ki, biz gürcülərdən daha çox turist qəbul edə bilirdik. Amma statistik rəqəmlər bizim xeyrimizə deyil. Ona görə də bu suallara müxbirimiz Tbilisidə cavab axtarmağa çalışdı.

Dost dostla tən gərək

Azərbaycan-Gürcüstan: oxşar və fərqli cəhətlərimiz

Düşüncürük ki, Tbilisiyə ayağımız dəyən kimi ildə 9 milyona yaxın turist qəbul edən ölkənin hər qarışında əfsanələr, ağıla batmayan rəvayətlər və gürcülərin misilsiz qonaqpərvərliyi barədə dastanlar keşf edəcəyik. Bakı ilə Tbilisi arasındakı eyniliklərin və fərqlərin nə dərəcədə yaxın və nə qədər uzaq olmasını araşdırmağa çalışdıq.

Gürcüstanın ildə bir belə eyni turisti qəbul etməkdə bizdən üstünlüyünün nədə

olduğu maraqlı idi. Beləliklə, əhalisinin sayı 3,7 milyon olan Gürcüstanın ildə bizdən üç dəfə artıq turist ziyarət etməsinin sirri nədedir? Təbii ki, bu suala cavab tapmaq üçün Tbilisiyə baş çəkmək, hər şeyi gözümüzü görmək lazımdır. Ona görə də fikirləşdik ki, yollardan başlamaq daha məqsəduşundur. Turizmin inkişafında ən vacib elementlərdən biri nəqliyyat infrastrukturunun vəziyyətidir.

Yollar

Həqiqətən də hər şey yoldan başlayır. Yol ölkənin simasıdır, onun gözəlliyini büruzə verir, müasirliyi nümayiş etdirir. "Qırmızı körpü"nü o tərəfə adlayıb Tbilisiyə gedən taksiyə əyləşirik. Sonra da erinmədik, gürcülərin paytaxtından 350 kilometr aralıda yerləşən Batumiyə də baş çəkdik, yolları da doyunca seyr etdik. Amma Gürcüstanın magistral yollarının üstünlüklərini tapmadıq.

Ardı 5-ci səh.

Milli və bəşəri dəyərlərin böyük hamisi

zələdən ziyan çəkən insanlara da yardımlar etmişdir. Pakistanda zəlzələdən ziyan çəkən insanlara humanitar yardımın göstərilməsi bu missiyanın Azərbaycanın hüddulları ilə məhdudlaşmadığını göstərir. Həmin tədbirlərin davamı olaraq 2012-ci il iyunun 14-də - Beynəlxalq Donorlar Günündə Pakistanda talassemiya, hemofiliya və qan xərcəngindən əziyyət çəkən xəstələrin müalicəsi ilə məşğul olan bir neçə xəstəxananı özündə birləşdirən Həmzə Xeyriyyə Fonduna Heydər Əliyev Fondunun adından xüsusi qanqöçürmə və kiçik laboratoriya ilə təchiz olunmuş bir təcili tibbi yardım avtomobili, habelə 2 min qanqöçürmə paketi təqdim edilmişdir.

Azərbaycanda kimsəsiz uşaqlar üçün nəzərdə tutulmuş müəssisələrə sığınan körpələrin problemlərinin həlli də Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın qarşısına qoyduğu əsas vəzifələrdən biridir. "Uşaqlar evləri və internat məktəblərinin inkişafı proqramı" bilavasitə onun təşəbbüsü və rəhbərliyi ilə hazırlanmış, Bakıda və ətraf qəsəbələrdə yerləşən uşaq evi və internat məktəblərdə mövcud uşaqların və aradan qaldırılması üçün konkret işlər görülmüşdür.

UNESKO və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri kimi fərqli mədəniyyətləri bir araya gətirmək missiyasını özünə götürmüş Mehriban xanım Əliyevanın bu sahədəki fəaliyyəti isə 90-cı illərin ortalarından başlayır. O, hələ 1995-ci ildən "Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları" Xeyriyyə Fondunun rəhbəri kimi ağır böhranla üzlaşmış milli mədəniyyətimizə böyük qayğı və diqqət göstərmişdir. Həmin vaxtdan musiqi təhsili və gələcək nəslin maarifləndirilməsi işi fondun daim diqqət mərkəzində olmuş, ardıcıl şəkildə təşkil edilən xeyriyyə konsertləri mədəniyyətimizin zəngin ənənələrinin qorunması işinə töhfə vermişdir.

Mehriban xanım Əliyevanın 2004-cü ilin sentyabrında UNESKO-nun xoşməramlı səfəri seçilməsi ilə fondun milli irsin mühafizəsi sahəsindəki fəaliyyəti bir qədər də genişlənməmişdir. Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətlərinin və əlamətdar hadisələrinin yubileylərinin UNESKO çərçivəsində qeyd edilməsi bu qurumla əlaqələrin yüksək səviyyəsindən xəbər verir. Füzulinin 500 illik, "Kitabı-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik, "Leyli və Məcnun" operasının ilk tamaşasının, dünya şöhrətli alim, akademik Yusif Məmmədliyəvini, görkəmli yazıçı və ədəbiyyatşünas Mir Cəlal Paşayevini 100 illik yubileyləri, habelə bu qəbildən olan digər tədbirlər UNESKO çərçivəsində böyük təntənə ilə qeyd edilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun rəhbərinin böyük səyləri və nüfuzu sayəsində Qubustan Dövlət Tarixi-Bədii Qoruğu, İçərişəhər, Qız Qalası, Şirvanşahlar Sarayı Kompleksi, Şəki şəhərinin tarixi mərkəzi və Xan Sarayı UNESKO-nun Dünya İrsi Siyahısına, Azərbaycan muğamı, aşıq, xalçaçılıq, tar ifaçılığı və hazırlanmış sənətləri, Novruz bayramı, dolma, lavaş və kələğayı, Lahic misgərlik sənəti UNESKO-nun Bəşəriyyətin Qeyri-Maddi Mədəni İrsi üzrə Reprerativativ Siyahısına, çövkən oyununu isə UNESKO-nun təcili qorunmağa ehtiyacı olan Qeyri-Maddi Mədəni İrsi Siyahısına daxil edilmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Azərbaycanın tanınmış oğul və qızlarının adı ilə bağlı tarixi abidələrin bərpasına isə yalnız keçmiş böhran və tarixi haqiqətin bərpası kimi deyil, eyni zamanda gənc nəsli milli-vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etməyin əsas elementi, azərbaycançılıq ideologiyasının inkişafı kimi qiymətləndirir. Bununla yanaşı, fond xarici ölkələrdəki unikal mədəniyyət abidələrinin bərpası prosesində də yaxından iştirak edir. Fond Fransada Dünya Mədəni İrsi siyahısına daxil edilmiş Versal sarayının, Parisdə on dördüncü əsrə aid Notr-Dam, Strasburq Kafedral kilsələrinin, İkinci Dünya müharibəsində dağılmış Berlin şəhər Sarayının, həmçinin Vatikan arxivlərində saxlanılan Orta əsr Azərbaycan əlyazmalarının bərpası üçün də UNESKO-nun kömək etmişdir. Heydər Əliyev Fondu ilə Müqəddəs Arxeologiya üzrə Papa Komissiyası arasında imzalanmış Anlaşma Memorandumuna əsasən, fond Romanın Kapitolu Müzeyində bərpası üçün həyata keçirilməsinə də dəstək vermişdir.

Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyətində milli təhsil sisteminin müasirləşdirilməsinə, intellektual tərəqqiyə dəstək layihələri də xüsusi yer tutur. Şübhəsiz müasir tələblərə cavab verən yeni məktəblərin inşasına nail olmaq, təlim-tədris prosesinə lazımi şərait yaratmadan, dünya ölkələrinin müərrəqçisi ənənələrini mənimsəmədən təhsil sistemini müasirləşdirmək, bu sahədə uğurlu nəticələr əldə etmək mümkün deyildir. Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsü ilə həyata keçirilən, dövlət qurumlarının və vətəndaş cəmiyyətinin bəzi strukturlarının da dəstəklədiyi "Yeni-ləşən Azərbaycan yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində yalnız 2005-ci ildə Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində rekord sayda - 132, 2006-cı ildə daha 100 ədəd, umumilikdə

XXI əsr elmi-texniki və mədəni tərəqqinin sürətli mərhələyə qədəm qoyması ilə səciyyəvidir. Özlüyündə mütərəqqi məhiyyət kəsb edən bu proses bəşəriyyəti müəyyən arzuolunmaz problemlərlə də üzlaşdırır. Təzad bündəydir ki, müxtəlif elm sahələrində heyrtəmiz ixtira və kəşflər edən, müasir texnologiyalar yaradan insan bəzən bu yeniliklərin doğurduğu fəsadları aradan qaldırmaqda aciz qalır. Bu "sürprizlər" isə insanların təkcə fiziki sağlamlığına deyil, həm də mənəvi-psixoloji durumuna qarşı yönəlidir.

Bu gün ne qloballaşma proseslərinin, ne de elmi-texniki tərəqqinin qarşısına siper çəkmək mümkündür. Mümkün və həm də zəruri olan bu proseslərin doğurduğu çəşidli problemləri əvvəlcədən müəyyənləşdirərək qabaqlayıcı tədbirlər görmək, cəmiyyətin zərər çəkəməsinə yol verməkdir. Bu global problem hazırda bütün dünya alimlərini səylərini birləşdirməyə, insanların normal fiziki, sosial, mənəvi yaşam tərzinə yönələn açıq təhdidlərə qarşı səmərəli mexanizmlər üzərində düşünməyə məcbur edir. Elmi ictimaiyyətlə yanaşı bu gün "üçüncü sektor"un təmsilçiləri - qeyri-hökumət təşkilatları da global çağırışlara cavab verərək bəşəri səviyyədə aktual olan ekoloji, tibbi, texnoloji və s. problemlərin həllində təşəbbüskarlıq göstərməyə çalışırlar.

Sərbəst bazar münasibətlərinə, özünü-tənzimləməyə əsaslanan iqtisadi sistemdə insanların sosial müdafiəsinə və rifahına hesablanmış müxtəlif layihələrin, xeyriyyəçilik aksiyalarının həyata keçirilməsi, ən başlıcası, mənəvi-etik dəyərlərin yad təsirlərdən qorunması xüsusilə aktualdır. Bu aktualıq, ilk növbədə, onunla şərtlənir ki, elmi-texniki inqilabın məhsulu olan müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları müsbət tərəfləri ilə yanaşı, bəzi hallarda insanlar arasında mənəvi uçurumu, psixoloji səddi dərinləşdirir, mənəvi idealları ifrat maddiləşmənin mənfi təsirlərinə məruz qoyur. Bu təsirləri zərərsizləşdirmək, ictimai düşüncədə xeyirxahlıq, humanizmi, insanpərvərlik, mərhəmət kimi ali keyfiyyətlərin möhkəmlənməsinə nail olmaq missiyası isə yalnız yüksək məniyyəti şəxsiyyətlərin üzərinə düşür.

İstənilən cəmiyyətdə ədalət, insanpərvərlik, dürüstlük kimi mənəvi dəyərlərin özünə möhkəm dayaq tapması məhz nəci, alicənab, kamil insanların əzmkar fəaliyyəti sayəsində mümkündür. Mənəviyyəti maddiyətdən üstün tutan belə dəyərləri zi-yallarımlar müxtəlif dövrlərdə yaşasalar da, milli layəqət hissəsinə qayğı qalması, xeyirxahlıq ənənələrini yaşatmağa, daha da zənginləşdirməyə çalışsınlar.

Hazırda bu nəci missiyanı yüksək məniyyəti məsuliyyətlə üzərinə götürərək şəərəflə, ezmə, təmənənəliklə həyata keçirən insanlar arasında Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ön sırada dayanır. İnamla deyə bilərik ki, Ülu Öndərin ali ideyalarına tapınan, dövlət başçısı İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli siyasətə layiqli töhfələrini verən Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin milli mədəniyyətin, mənəvi dəyərlər sisteminin qorunmasında, cəmiyyətlə sağlamlıq dəyərlərinin asılınmasında müstəsna xidmətləri vardır.

Cəmiyyətdə könnüllük sosial müdafiə, xeyriyyəçilik, sosial tərəfdaşlıq, korporativ sosial məsuliyyət və s. prinsiplərin möhkəmlənməsinə, milli özünəməxsusluğu şərtləndirən xüsusiyyətlərinin qorunmasına çalışan Mehriban xanım Əliyevaya Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri olaraq ötən 15 ildə cəmiyyətin tərəqqisinə xidmət edən strateji əhəmiyyətli layihələri ezmə həyata keçirmişdir.

Ümumi şəkildə deyilsə, fondun başlıca məqsədləri həm də xalqın rifahının yüksəldilməsinə yönəlməli faydalı təşəbbüsləri dəstəkləmək; elm, təhsil, mədəniyyət, incesənət, səhiyyə və idmanın inkişafını təmin edən layihələrə yardımçı olmaq; milli-mənəvi dəyərlərə sadıq gənclərin yetişdirilməsinə çalışmaq; respublikanın beynəlxalq nüfuzunu daha da artırmaq; milli haqiqətləri dünyaya çatdırmaq kimi strateji əhəmiyyətli sosial problemlərin həllinə yardımçı olmaq; gənclərin yaradıcı potensialını, bilik və bacarıqlarının aşkarına çıxarılmasına, qabiliyyətlərini göstərməsinə, inkişaf etməsinə yardımçı olmaq qurumun məqsədləri sırasında mühüm yerlərdən birini tutur.

Fondun Şərəflə Qərb arasında mədəni dialoqa nail olmaq, fərqli sivilizasiyaları bəşəri idealları naminə bir araya gətirmək, dini tolerantlığı gücləndirmək, gender bərabərliyi təmin etmək istiqamətindəki fəaliyyəti də bəşəri miqyasda rəğbətə qarsılırlar. Son illər UNESKO, İSESCO, UNICEF və digər beynəlxalq qurumlarla birgə keçirilən tədbirlər Azərbaycanın global sferada sülh, tərəqi və iqtisadi əməkdaşlıq mərkəzi kimi tanındığını, nüfuzunu yüksəldiyini göstərir.

Azərbaycan Prezidenti cənab İlham Əliyevin 21 fevral 2017-ci il tarixli sərəncamı ilə Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini, UNESKO və İSESCO-nun xoşməramlı səfəri Mehriban xanım Əliyevanın Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti vəzifəsinə təyin edilməsi ölkədəki genişmiqyaslı islahatların tələbindən irəli gələrk olmuşdur. Məsələ burasındadır ki, islahatların həzriki mərhələsində müterəqəbi meyarlara söykənən çevik idarəetmə modelinin formalaşdırılması Azərbaycan üçün kifayət qədər aktualdır. Yeni dünya realitələrinin obyektiv dəyərləndirən cənab İlham Əliyevin son illərdə yürütdüyü məqsədyönlü siyasət bu mənada təkcə global iqtisadi böhranın ölkəmizə mənfi təsirlərini maksimum dərəcədə azaldılmasına deyil, həm də dövlət idarəçiliyində sistem xarakterli keyfiyyət dəyişikliklərinin təmin edilməsinə yönəlməlidir.

Ölkədə və regionda, ümumilikdə, global planda cərayən edən mürəkkəb siyasi, iqtisadi və humanitar proseslər müasir islahatçı baxışın və idarəetmə formalınınin tətbiqi-ləşdirməyə çalışsınlar.

2018-ci ilin 11 aprelində keçirilmiş prezident seçkilərindən dərhal sonra dövlət başçısının qətiyyətlə həyata keçirdiyi kədr islahatları - müasir təfəkkürlü və idarəetmə sahəsində novatorluqla ilə fərqlənən gəncləri irəli çəkməsi ölkədə islahatların miqyasını və tempini sürətləndirmək, xidmət sahələrində vətəndaş məmnunluğunu, idarəçilikdə səmərəliliyi və şəffaflığı təmin etmək niyyətinə irəliləşdirir. Başqa sözlə, son illər həyata keçirilən islahatların davamlılığını və dövlət idarəçiliyinin səmərəliliyini yüksəltmək məqsədində xidmət etmişdir.

2018-ci ilin 11 aprelində keçirilmiş prezident seçkilərindən dərhal sonra dövlət başçısının qətiyyətlə həyata keçirdiyi kədr islahatları - müasir təfəkkürlü və idarəetmə sahəsində novatorluqla ilə fərqlənən gəncləri irəli çəkməsi ölkədə islahatların miqyasını və tempini sürətləndirmək, xidmət sahələrində vətəndaş məmnunluğunu, idarəçilikdə səmərəliliyi və şəffaflığı təmin etmək niyyətinə irəliləşdirir. Başqa sözlə, son illər həyata keçirilən islahatların davamlılığını və dövlət idarəçiliyinin səmərəliliyini yüksəltmək məqsədində xidmət etmişdir.

lazımdır ki, Mehriban xanım Əliyevanın Birinci vitse-prezidenti kimi 2 illik uğurlu fəaliyyəti islahatlar prosesinin daha da sürətlənməsinə təmin etmiş, idarəçiliyi yeni nəfəs gətirmişdir. Onun müasir idarəetmə səriştəsi, yeniliklərə meyilliliyi, ölkə qarşısındakı strateji hədəfləri aydın təsvür etməsi ümum-hökumətin fəaliyyətinin səmərəliliyini yüksəltmişdir. Mehriban xanım Əliyevanın da yaxından iştirakı ilə inkişafın əsasını müəyyən edən idarəetmənin modern əsaslarla aparılması, situasiyaların səmərəli idarə olunması qarşısına qoyulan vəzifələrin uğurlu icrasını təmin edir.

Müasir idarəetmənin birində Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, YAP sədrinin müavini Mehriban xanım Əliyevaya idarəetməyə yeni islahatçı baxışını özünəməxsus şəkildə ifadə edərək rəhbər şəxsə vacib keyfiyyətlərinin olmasını öne çəkmişdir: **"Düşünürəm ki, rəhbərin mütləq quru insan olması ideyası da müəyyən dərəcədə stereotipdir. Məsuliyyətli - bəli, prinsipial - bəli, iradəli - bəli. Quruluq, sərtlik vacib keyfiyyətdir deyil. Mənim üçün insanların işləmək bacarığı, sənin baxışların prinsiplə bəlişən, sənin ardınca gəlməyə hazır olan həmkərlər komandası yaratmaq bacarığı daha vacibdir. Çünki onlar anlayırlar ki, sənin işlərin xeyirxahlığa yönəlib. Çox vacibdir ki, bəyan və elan edilən haqiqətlər baş verənlərlə üst-üstə düşsün. Çünki insanlar hər şeyi görür, hər şeyi anlayırlar".**

İk müasirəni Bakı və Sumqayıt şəhərlərinin yataqxaanalarında müvəqqəti məskunlaşmış qaçqın və məcburi köçkün ailələrinin köçürülməsi məsələsinə həsr etməsi bir daha təsdiqləmişdir ki, cəmiyyətin xüsusi qayğıya ehtiyacı olan təbəqələrinin problemlərinin həlli Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin diqqət mərkəzindədir.

Heydər Əliyev Fondunun son 15 ildəki uğurlarını şərtləndirən ən mühüm amillərdən biri də insana olan yüksək münasibət və qayğıdır. Fondun son 15 illik fəaliyyətində Ümummilli Liderin humanist ideyalarını rəhbər tutaraq hər bir vətəndaşın müraciətinə həssaslıqla yanaşması ölkədə fəaliyyət göstərən digər qeyri-hökumət təşkilatları, o cümlədən hakimiyyət orqanları üçün nümunə sayıla bilər. Ən müxtəlif hakimiyyət strukturlarının laqeydliyi, biganəliyi ilə üzleşən, dərindən əlac tapmayan köməksiz insanlar sonuncu "ümid qayığı" kimi məhz bu fəndünə yönəldir. Bu mənada fond həm də insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının etibarlı hamisi, müdafiəçisi statusunda çıxış edən ictimai qurumdur.

Fondun prezident Mehriban xanım Əliyevaya görülen işlər barədə qısaca bunları deyin: **"Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi layihələrin real nəticələri göz qabağındadır. Bu, yüz mindən çox sağırdan təhsil şəraitinin yaxşılaşmasına xidmət edən yubileyləri yeni məktəb binasının istifadəyə verilməsi, müasir əvadanlıqla təchiz edilmiş yeni tibb mərkəzlərinin inşası, gənc istedadların dəstəklənməsi, tarixi abidələrin bərpası, qədim mədəniyyət və incəsənətimizin təbliği və nəhayət, Azərbaycanın əslər böyü formalaşması tolerantlıq ənənələrinin qorunub saxlanıldığı dünyəvi bir ölkə kimi dünyaya tanıdılmasıdır".**

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevanın fəal təşəbbüsləri həm də Azərbaycanın bəşəri miqyasda tanınmasına, ölkəmiz haqqında obyektiv ictimai rəyin formalaşmasına, həmçinin respublikamızın beynəlxalq miqyaslı tədbirlərinin təşkilatçısına çevrilməsinə xidmət edir. Azərbaycanın birinci xanımı Avropa siyasi leksikonunda ölkə haqiqətlərini dünyaya çatdırır. Çıxışları bəşəriyyəti sülhə, sabitliyə, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa, global problemlərin birgə həllinə səsləyən global çağırışların yer alması ölkənin birinci xanımının təmsalində Azərbaycan qadını haqqında dolğun təsviri formalaşdırır. Qadınlarımızza səmərəli, zəngin daxili mədəniyyəti, ziyallığı, humanizmi, kübarlığı təccəssüm etdirir. Ümumilikdə, Mehriban xanım Əliyevaya özünün peşəkar fəaliyyəti, zəngin təcrübəsi, böyük humanizmi və hadisələrə genişmiqyaslı baxış bucağı ilə Azərbaycan tarixində qadın hərəkatının yeni səhifələrini yazır.

Fondun prezidentinin ötən 15 ildə əsas fəaliyyət istiqamətlərindən biri də cəmiyyətdə xeyriyyəçilik institutunun inkişafıdır. Müasir dövrdə iqtisadi inkişaf səviyyəsindən əsli olmayaraq hər bir dövlətdə sosial müdafiəyə, köməyə, xeyirxahlığa ehtiyacı olan köməksiz təbəqə olur. Bazar iqtisadiyyatının sərt realitələri ilə üzlaşmasında rəğmən ekər dövlətlər həssas sosial təbəqələrin ehtiyacına, problemlərinə biganə yanaşmır, onları himayəsinə götürür. Azərbaycan dövlətinin bu istiqamətdəki fəaliyyəti isə xüsusilə diqqətli çəkir - respublikamızın dövlət büdcəsində sosialyönümlü xərclər, eləcə də insan inkişafına xidmət edən, iqtisadi səmərə məqsədi güdməyən əsaslı dövlət kapital qoyuluşları xüsusi çəkiyə malikdir.

Dövlət başçısı İlham Əliyev ölkədə yoxsulluğun yaxın illərdə aradan qaldırılmasını, insanların qayğılandırın bütün sosial problemlərinin həllini hökumət qarşısında mühüm vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirmişdir. Bununla belə, mövcud problemlərin həllini bilavasitə hökumətin üzərinə qoymaq, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının məsuliyyət-dən tamamilə kənarlaşdırmaq da düzgün yanaşma olmayıb, sovet dövrünün qeyri-adekvat, yanlış düşüncə tərzindən irəli gəlir. Bu mənada Heydər Əliyev Fondunun dövlətin fəaliyyətinə hərtərəfli dəstəyə əsaslanan nəci, xeyirxahlıq fəaliyyəti digər qurumlar üçün nümunə, örnək sayıla bilər. Fondun fəaliyyəti Azərbaycan üçün müəyyən mənada yeni olan xeyriyyəçilik institutunun inkişafına xidmət edir.

İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, humanizm ideyalarının təşviqi də dövlət fəaliyyətində əsas istiqamətlərdən biridir. Hələ Milli Meclisin deputatı olduğu dönmədə - 2007, 2009, 2013 və 2016-cı illərdə amnistiya təşəbbüsü ilə çıxış edən fondun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın insan hüquq və azadlıqlarına necə həssaslıqla yanaşdığı bir daha təsdiqlənmişdir. Amnistiya qanunverici tərəfindən humanizmi və mərhəmət hissini müjəssəməsi olub, cinayət törətmiş şəxslərin və məhkumların vəziyyətini yüngülləşdirir, onları islah edir. Azərbaycan parlamentarizmi tarixində ilk dəfə olaraq Milli Meclisin deputatı tərəfindən irəli sürülmüş və geniş ictimai dəstək almış amnistiya aktları böyük mənəvi-axlaqi və siyasi məzmun kəsb etmişdir.

Heydər Əliyev Fondunun gənclərin fiziki və mənəvi sağlamlığı, milli-genetik ruhunun qorunması naminə həyata keçirdiyi sosialyönümlü layihələr sırasında səhiyyəyə yardım, bu sahənin infrastrukturunun yeniləşdirilməsi, vətəndaşlara göstərilən tibbi xidmətin səviyyəsini yüksəldilməsi də mühüm yer tutur. İxtisas etibarilə tibb elminin incəliklərinə dərindən bələd olan Mehriban xanım Əliyevaya Azərbaycan səhiyyəsində mövcud olan problemləri daha yaxşı görmək, ictimaiyyəti həmin problemlərin həlli istiqamətində səfərbər etməyə, ələküzüsü tibbi yardıma böyük ehtiyacı olan azmətanlı vətəndaşlara yüksək diqqətlə, həssaslıqla yanaşmağa çalışır.

Fondun "Diabətli uşaqlara ən yüksək qayğı" və "Talassemiasız həyat namına" layihələri də cəmiyyətdə böyük rəğbətə qarşılıqlı, bu xestəliklərdən əziyyət çəkən insanların, ələküzüsü da körpələrin və uşaqların şəfa tapmasına, pulsuz müayinəyə və müalicə almasına imkan yaratmışdır. Azərbaycanın birinci xanımının dəstəyi ilə ölkədə bir sıra yeni tibb müəssisələri, o cümlədən Talassemiya Mərkəzi inşa olunaraq insanların istifadəsinə verilmişdir.

Beynəlxalq miqyasda fəaliyyət göstərən, Rusiya, ABŞ, Türkiyə, Rumıniya və digər ölkələrdə filialları olan fond müxtəlif ölkələrdə təbii fəlakətlərdən, o cümlədən zəl-

300-dən çox yeni məktəb binasının tikilərək istifadəyə verilməsi və lazımi əvadanlıqlarla təchiz olunması dövlətin bu sahədə həyata keçirdiyi işlərə əvəzsiz töhfədir.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin cəmiyyətin maariflənməsinə və milli-mənəvi intibaha xidmət edən təhsil layihələrinin ümdə məqsədi yeni məktəblərin inşası, onların maddi-texniki təchizatının yaxşılaşdırılmasıdır. Fondun "Təhsilə dəstək" layihəsi də özünün humanist məqsədləri ilə diqqət çəkir. Heydər Əliyev Fondu hər il layihə çərçivəsində Ermənistanın Azərbaycanca təcavüzü nəticəsində daimi yaşayış yerlərini tərk etmiş qaçqın, məcburi köçkün ailələrindən olan birinci sinif şağırdlarına çanta və məktəb ləvazimatı hədiyyə edir. Gürcüstanda yaşayan azərbaycanlı birinci sinif şağırdlarına, Qax, Zaqatala, Balakan rayonlarında tədrisin gürcü dilində aparıldığı məktəblərə hər il yeni dərslik və tədris ləvazimatları göndərilir.

Ölkəyə rəhbərlik etdiyi son 16 ildə milli maraqlara söykənən fəal xarici siyasət yeridərək "Biz müdafiədə deyil, hücumda olmalıyıq!" deyənlər Prezident İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü ilə bağlı he-qiqətlərin beynəlxalq aləmə çatdırılmasını, işğalçının ən müxtəlif səviyyələrdə ifşasını, bədnam erməni lobbisinə qarşı effektiv eks-hücumun təşkilini vətənə bağlı hər bir azərbaycanlının ümdə vəzifəsi sayır. Son illər Azərbaycanın xaricdəki diasporu, səfirlikləri ilə yanaşı ayrı-ayrı ictimai qurumların - dənəklərin, qeyri-hökumət təşkilatlarının, cəmiyyətlərinin də bu prosesdə iştirakının intensiv karakter alması isə son dərəcə sevindiricidir. Heydər Əliyev Fondunun Azərbaycan haqqıqlarının dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, ölkəmizin milli-mənəvi irsinin dünya miqyasında tanılmasına istiqamətindəki ardıcıl və sistemli fəaliyyəti bu baxımdan xüsusi vurğulanmalıdır.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı haqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, təcavüzkarın ifşası baxımından Heydər Əliyev Fondunun müxtəlif dillərdə nəşr etdirdiyi kitablar da mühüm əhəmiyyətə malikdir. İngilis, fransız, ərəb, alman, rus dillərində "Qarabağ haqiqətləri" bukletlər toplusunun hazırlanması, Azərbaycanın xaricdəki səfirlikləri, diaspor təşkilatları, habelə yerli qeyri-hökumət təşkilatları vasitəsilə yayılması bu istiqamətdə son dərəcə uğurlu layihələrdən biri olmuşdur. Bukletlər toplusu "Qarabağ tarixi haqqında məlumat", "Qarabağ münaqişəsinin başlanılması", "Xocalı soyqırımı", "Azərbaycana qarşı erməni təcavüzünün nəticələri", "Erməni terror təşkilatlarının Azərbaycanı qarşı fəaliyyəti" kitablarından ibarətdir. Layihənin davamı olaraq Heydər Əliyev Fondu Xarici İşlər Nazirliyi ilə birgə "Azərbaycana qarşı müharibə: Mədəni irsin hədəfə alınması" kitabını ingilis dilində çapdan buraxmışdır. Kitabla işğal olunmuş Azərbaycan rayonlarının hər birində olan mədəni sənətləri, yığılı, xərtilər, habelə Ermənistan ərazisində, işğal altındakı torpaqlarda tarixi-mədəniyyət abidələrinin əvəklə və hərizki vəziyyətini əks etdirən videomateriallar ələv edilmişdir.

Son 15 ildə Rusiyada, Rumıniyada, Türkiyədə, Böyük Britaniyada, ABŞ-da filialları açan fond fəaliyyətini beynəlxalq müstəvidə genişləndirmək imkanı qazanmışdır. Fondun Moskva filialının fəaliyyəti bu baxımdan daha qabarıq hiss olunur. Azərbaycanın müasir gəncliyinin layiqli, vətənpərvər təmsilçisi kimi bu missiyanı üzərinə götürmüş Leyla xanım Əliyevaya fondun Moskva filialına yüksək səviyyədə rəhbərlik edir.

İslam Konfransı Təşkilatının gənclər forumu ilə "Xocalıya ədalət" Beynəlxalq kampaniyasına start verilməsi də fondun Moskva filialının fəaliyyəti ilə bağlıdır. Bu kampaniya İKT Gənclər Forumunun Mədəniyyətlərarası Dialoq üzrə baş koordinasiya Leyla Əliyevanın 2008-ci il mayın 8-də irəli sürdüğü təşəbbüs əsasında həyata keçirilir. Tunisda İSESCO-nun Baş Assambleyasının 10-cu sessiyasında imzalanmış protokol "Xocalıya ədalət" Beynəlxalq Məlumat Təşviqat kampaniyasına dəstək verilməsi və dünya miqyasında təhsil, elm və mədəniyyət sahələrində birgə tədbirlərin həyata keçirilməsinə nəzərdə tutur.

Yeni Azərbaycan Partiyasının sədr müavini və Azərbaycanın Birinci vitse-prezidentinin bəşəri ideallara sadıqlığı, habelə global problemlərin həllinə sənballı töhfələr vermək əzmi ölkəmizin beynəlxalq səviyyədə məna-fənlərini təmin edir. Mehriban xanım Əliyevaya son iki ildə dövlət idarəçiliyində üzərinə götürdüğü şəərəflə və məsuliyyəti missiya ilə Azərbaycanın dünyadakı nüfuz və mövqeyini daha da möhkəmləndirir, onun demokratik dəyərlərə bağlı multikultural və tolerant ölkə kimi tanınmasını təmin edir. Xüsusi vurğulanıqla lazımdır ki, I Avropa Oyunlarına və IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarına hazırlıq üzrə təşkilat komitələrinə uğurla rəhbərlik etmiş Mehriban xanım Əliyevaya ölkəmizin idman və əlvərşli turizm məkəbi kimi tanınmasını da təmin etmişdir.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban xanım Əliyevaya dəyərli vaxtını, enerjisini insanların rifahına, firavanlığına, ali bəşəri dəyərlərin təbliğinə sərf edir. Ən təqdirəlayiq cəhət bundadır ki, onun həyata keçirdiyi bu böyük layihələr təmənənəlik prinsiplinə söykənir. Bu fəaliyyətin fəlsəfəsində insanlar yaxşıliq kimi mütləq bir ideya, nəciə əmal daim ən plandır. Şübhə yoxdur ki, fond ən müxtəlif sahələrdəki fəaliyyəti bundan sonra da davam etdirəcək, Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölməz ideyalarına tapınmaqla milli intibah prosesinə layiqli töhfəsini verəcəkdir.

Qüdrət KƏRİMOV,
"Xəzər" QSC-nin sədri,
iqtisad elmləri dokтору

Mark SNAYER:

“Birinci xanım Mehriban Əliyeva Azərbaycanda qadın hüquqlarının və imkanlarının genişləndirilməsi istiqamətində çox iş görüb”

Əvvəli 1-ci səh.

Mədəniyyətlərəsi və dinlər- arası dialoq və qarşılıqlı anlaşma yüz illər boyu Azərbaycan cəmiyyətinin əsası olub və belə olaraq da qalır. Bu, yeni platforma deyil, öz- özlüyündə unikal hadisədir.

Ravın Snayer əlavə edib ki, Azərbaycana tez-tez səfər edib və mədəniyyətlərəsi və dinlər arası dialoq üzrə bir çox global konfranslarda iştirak edir. “Elə bir konfrans yoxdur ki, orada birinci xanım Mehriban Əliyeva iştirak etməsin və dünyanın bütün ölkələrindən gəlmiş qonaqları salamlamasın. Qeyd etmək vacibdir ki, bütün bu illər ərzində Birinci vitse-prezident Azərbaycanı mədəniyyətlərəsi istiqamətində də çox iş görüb. Bunun sayəsində o, bütün dünyadakı müsəlman qadınların ekseriyətini ruhlandırır. Heyrətamiz haldır ki, onun liderliyini atributları, humanizm və özümüllük dəyərlərini sədəqət prinsipləri Azərbaycan cəmiyyətinin təməlini təşkil edən ənənələrə uyğundur” deyər ABŞ Etnik Anlaşma Fondunun prezidenti vurğulayıb.

Mark Snayer həmçinin Azərbaycandakı yəhudi icması haqqında da danışıb: “Azərbaycan yəhudilərindən söz düşmüşkən qeyd etməliyəm ki, bu icma öz-özlüyündə bir fenomenidir. Maraqlıdır ki, əhalisinin ekseriyəti müsəlman olan bu ölkədə 25 minlik yəhudi icması mövcuddur. Bu insanlar öz dininə sərbəst şəkildə etiqad etməklə və sülh şəraitində yaşamaqla yanaşı, həmçinin Azərbaycan xalqı, Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva tərəfindən sevilirlər. Mən bu ilin mayında Bakıya səfərim zamanı ilk koşer restoranının açılışında iştirak etdim. Bu, mədəni nöqtəyindən qeyri-adi təcrübə idi. Ayrıca olaraq yüksək xidmət səviyyəsini də qeyd etmək lazımdır. Bakıda yəhudi restoranının olduğunu görmək çox xoşdur. Azərbaycan mədəniyyətlərəsi və dinlər arası dialoq, dinc yanaşı yaşamaq ideyalarının islam dünyasında təbliği, İsrail və bütün dünyadakı yəhudi icmaları ilə dostluq əlaqələri üzrə aparıcı ölkədir. Mən Azərbaycandan söz açanda səs tonumda həmişə ruh yüksəkliyi hiss etmək mümkündür. Şadam ki, bu cür ölkə mövcuddur və dünya ictimaiyyəti mədəniyyətlərəsi dialoq və dinc yanaşı yaşamaq ideyalarına bu dərəcədə sadıq olan ölkəni qiymətləndirməlidir” deyər Ravın Snayer sözlərinə yekun vurub.

Milli Kitabxana Direktorları Konfransının növbəti iclası Yunanistanın Afina şəhərində keçirilib

Milli Kitabxana Direktorları Konfransının növbəti illik iclası IFLA Dünya Kitabxana və İnformasiya Konqresi çərçivəsində Yunanistanın Afina şəhərində keçirilib.

Azərbaycan Milli Kitabxanasından AZƏRTAC-a bildirilib ki, tədbirin əsas mövzusu “Gələcək nesil” olub. Azərbaycan Milli Kitabxanasının direktor müavini Ədibə İsmayılova təmsil edib.

İclasda Milli Kitabxanalar Daimi Komitəsinin hesabatı dinlənib. “Milli Kitabxanalar bu gün və gələcəkdə niyə vacibdir?”, “Dünya Milli Kitabxanalarının funksiyaları və fəaliyyətinin vizuallaşdırılması”, “Gənclərin mütaliyə marağını artırmaq məqsədilə Milli Kitabxanalarda həyata keçirilən layihələr” mövzularında təqdimatlar olub, diskussiyalar aparılıb. Müzakirələrdə gənclərin mütaliə maraqlarının artmasında Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə Milli Kitabxanasının birgə layihəsi olan “Açıq Kitabxana” layihəsi müsbət rəy alıb.

Yekun olaraq Milli Kitabxana Direktorları Konfransının sədri Lily Knibbele 2019-cu ildə görülməli işlər haqqında hesabat verib. İllik iclasdan sonra Yunanistan Milli Kitabxanasının baş direktoru Filippos Tsimpoglou qonaqları Milli Kitabxanasının yeni binası ilə tanış edib.

Sonda iclas iştirakçıları IFLA Dünya Kitabxana və İnformasiya Konqresi iştirakçıları üçün nəzərdə tutulmuş Mədəniyyət proqramına qatılıb.

Leyla ABDULLAYEVA: “Ermənistanın baş naziri dünya birliyini aldatmağa müvəffəq olmayacaq”

Ermənistanın baş naziri N.Paşinyanın Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin (DQMV) Azərbaycan SSR-dən zor gücü ilə ayrılmasını Azərbaycanın SSRİ-dən çıxması prosesi ilə əsaslandırmaq cəhdi onun hüquqi savadsızlığının və ya yalana əl atmasının sübutudur.

Ermənistanın baş naziri eyni xalqını barmaqına dolamaq istəyirsə, bu, onun öz işidir. Lakin o, dünya birliyini aldatmağa müvəffəq olmayacaq, xüsusilə də məsələnin hüquqi tərəfinə gəldikdə.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Leyla Abdullayevanın açıqlamasında yer alıb.

Mətbuat katibi deyib: “İlk olaraq, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan SSR-in tərkibində muxtar vilayət statusu 1936-cı və 1977-ci illər SSRİ konstitusiyalarında təsbit edilmişdir, üstəgəl müttəfiq respublikanın ərazisi onun razılığı olmadan dəyişdirilə bilməzdi. Erməni millətçilərinin DQMV-nin Azərbaycan SSR-dən ayrılmasına yönəlmis qanunsuz hərəkətləri ilə əlaqədar olaraq, SSRİ Ali Soveti öz qərarında müvəffəq sərəhdərlər dəyişdirilməsinin mümkün olmadığını birmənalı şəkildə təsdiq etdi. Beləliklə, Dağlıq Qarabağın Azərbaycan SSR-dən ayrılması cəhdləri SSRİ Konstitusiyasının açıq şəkildə pozulması ilə müşayiət olunur və buna görə də heç bir hüquqi nəticə doğurmadı.

İkincisi, Ermənistan tərəfinin tez-tez istinaad etdiyi 1990-cı il 3 aprel tarixli “Müttəfiq respublikanın SSRİ-dən çıxması ilə əlaqədar məsələlərin həlli qaydası haqqında” SSRİ qanununun məqsədi müttəfiq respublikaların SSRİ-dən ayrılması halında SSRİ daxilindəki qarşılıqlı münasibətləri müəyyən bir prosedura yaratmaqla tənzimləməkdən ibarət idi. Müttəfiq respublikanın SSRİ-dən çıxması yalnız

mürəkkəb çoxmərhələli prosedurdan keçdikdən və nəticədə SSRİ Xalq Deputatları Qurultayı tərəfindən müvafiq qərar qəbul edildikdən sonra tamamlanmış hesab edilə bilər. Lakin qeyd olunan qanun heç vaxt tətbiq edilmədi və heç bir müttəfiq respublika, o cümlədən Azərbaycan və Ermənistan bu qanunda nəzərdə tutulmuş ayrılma qaydasından istifadə etmədi.

Üçüncüsü, SSRİ dağıldıqdan sonra Azərbaycan BMT-yə, eləcə də digər beynəlxalq təşkilatlara SSRİ dövründəki öz inzibati sərhədləri çərçivəsində daxil olub və həmin hüddudlar bütün dünya ictimaiyyəti tərəfindən Azərbaycanın beynəlxalq sərhədləri kimi qəbul edilmişdir. Ermənistanın iddia etdiklərindən fərqli olaraq, Müstəqil Dövlətlər Birliyinin məqsədi və prinsiplərinə dair 21 dekabr 1991-ci il tarixli Almatı Bəyannaməsini imzalayan dövlətlər, o cümlədən Ermənistan öz üzvlərinə bir-birinə ərazi bütövlüyünü və mövcud sərhədlərin toxunulmazlığını tanımaq və hörmət etmək öhdəliyini götürüblər.

Seçicilərinə qızıl dağlar vəd edən Ermənistan baş nazirinin iddiaları mövcud vəziyyətdən konkret çıxış yollarının göstərilməsinə səbəb olan dəniz çuxuruna qədərdir. Çünki bu vəziyyətin düzəldilməsi qonşu Azərbaycanla münasibətlər normalaşdırılmadan mümkün deyil. Burada, həmçinin iqtisadiyyat, demografiya, hərbi və digər amilləri nəzərə almaq lazımdır.

Bununla yanaşı, qeyd etmək istərdik ki, Ermənistanın bu və ya digər rəhbərinin müvəffəqiyyəti asılı olmayaraq, Azərbaycan özünü beynəlxalq tanınmış və əzəli torpaqları, o cümlədən Dağlıq Qarabağ bölgəsi üzərində suverenliyi bərpə edəcək, çünki ədalət və hüquq Azərbaycanın tərəfindədir. Bu vəzifə gətirəcək və bölgədə vəziyyətin inkişafını nəzərə alaraq bu vaxt hər an yetişə bilər.”

Yeni dərslər ilinə qarşısında

43 yeni məktəb

Növbəti tədris ilinə üçün isə 253 məktəb təmir olunacaq

Əvvəli 1-ci səh.

Təhsil Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata əsasən 2019-2020-ci tədris ilinin əvvəlində nazirlik tərəfindən 43 məktəb binasının şagirdlərin istifadəsinə verilməsi nəzərdə tutulur. 2019-cu ildə respublika üzrə 253 məktəb cari təmir olunacaq.

322 adda dərslər və metodik vəsait çap edilmişdir

2019-2020-ci tədris ilinə dövlət ümumi təhsil müəssisələrinin I-XI sinifləri üçün 322 adda 5 668 865 nüsxə dərslər və metodik vəsait çap edilmişdir. Dərslərin sentyabrın 6-dək şagirdlərin istifadəsinə verilməsi nəzərdə tutulur.

Müasir tələblərə cavab verən dərslərin hazırlanması məqsədilə Təhsil Nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən Təhsil İnstitutunda yaradılmış Tədris Resursları Mərkəzində baza (ehtiyat) dərslərin hazırlanması başlanılıb. Artıq həmin mərkəz tərəfindən ümumtəhsil müəssisələrinin I-ci sinifləri üçün “Azərbaycan dili (tədris dili)” və “Riyaziyyat” fənləri üzrə yeni baza (ehtiyat) dərslər hazırlanılıb. Bu dərslərlər 2018-2019-cu tədris ilində başlayaraq seçilmiş 100 məktəbin pilot siniflərinin sınaq istifadəsinə verilib. Sınaq istifadəsi qərarından gələn 2019-2020-ci tədris ilində də davam etdiriləcək. Proses hələ ki ümumtəhsil müəssisələrinin I-ci sinifləri yalnız 2 fənn üzrə əhatə edir.

Növbəti illərdə bu dərslərlərin siyahısı genişləndiriləcək və ardıcıl olaraq digər təhsil dövrləri üçün yuxarıda təsvir edilən analoji prosedurlardan keçiriləcək. Hazırlanan dərslərlər Azərbaycan qüvvədə olan təhsil proqramlarına (kurikulumlarına) adaptasiya edildikdən sonra onlar ekspertizaya ediləcək, sınaq istifadəyə verəcək, nəticələr müntəxəssislər tərəfindən təhlil ediləcək, dərslərlər üzərində müvafiq təkmilləşdirmələr aparıldıqdan sonra onlar kütləvi istifadəyə verəcək.

Paytaxt məktəblərində də təmir-tikinti işləri aparılır

Bakı Şəhəri üzrə Təhsil İdarəsinin (BŞTİ) mətbuat xidmətindən verilən məlumata əsasən, paytaxt məktəblərinin I sinfinə elektron qeydiyyat (mek-tebeqebul.edu.az) üzrə 47 minə yaxın sorğu yerləşdirilib. Onlardan 43 mindən çoxu ümumi təhsil məktəblərini, 3 mindən çoxu isə lisey və gimnaziyaları seçib. Bu göstərici paytaxtdakı dövlət ümumi təhsil müəssisələrinin I sinfinə şagird qəbulu proqnozunu təxminən 95 faizləndirir.

Hazırda BŞTİ-nin tabeliyində fəaliyyət göstərən 6 məktəbdə əsaslı təmir işləri, 7 məktəbdə mövcud binası sökülərək yenidən tikintisi davam etməkdədir. Bir təhsil müəssisəsində yaranmış şagird sıxlığını aradan qaldırmaq məqsədilə əlavə korpus inşa olunur. Həmçinin Bakı şəhərində Təhsil Nazirliyi tərəfindən 58 məktəbdə cari təmir işləri aparılır.

Sabunçu rayonu ərazisində şagird sıxlığını aradan qaldırılması məqsədilə Heydər Əliyev Fondu tərəfindən Kürdəxanı qəsəbəsində 960 şagird yerlik yeni məktəb binasının tikintisi nəzərdə tutulur.

39, 113, 129 nömrəli tam orta məktəblərdə əsaslı təmir işləri aparılır. 97, 101, 155 və 300 nömrəli tam orta məktəblərin köhnə korpuslarının sökülərək yenidən tikintisi davam etdirilir. 154, 205 və 208 nömrəli tam orta məktəblərin isə bütövlükdə binalarının sökülərək yenidən tikintisi həyata keçirilir.

Bundan əlavə, ehtiyac olan əraziyə daha bir yeni məktəb (161 nömrəli tam orta məktəb) binasının tikintisi başa çatdırılıb.

Həmçinin 90 nömrəli tam orta məktəbin köhnə korpuslarının sökülərək yenidən tikintisi, yeni korpusun əsaslı təmiri, 251 nömrəli tam orta məktəb üçün isə əlavə korpusun tikintisi planlaşdırılıb.

Hazırda həyata keçirilən təmir və tikinti işlərinin yeni tədris ili başlayan qədər başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

5 yaşlı uşaqların 90 faizinin məktəbhazırlığa cəlb olunması üçün imkan yaradılıb

Məktəbhazırlıq qrupları üzrə məlumat verən qurum rəsmisi bildirdi ki, dövlət ümumi təhsil müəssisələrində sözügedən qruplar 2015-2016-cı tədris ilindən fəaliyyətə başlayıb. Məktə-

bəhzırlıq qruplarına qəbul 4-cü tədris ilidir ki, elektron sistem vasitəsilə həyata keçirilir. Bu isə vətəndaşların rahatlığı və subyektiv amillərin aradan qaldırılması baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycanda 2015-2016-cı tədris ilində məktəbhazırlıq proqramı bütün 5 yaşlıların 24 faizini əhatə edirdisə, 2016-2017-ci tədris ilində bu göstərici 55, 2017-2018-ci tədris ilində 65, 2018-2019-cu tədris ilində 75 faiz həddinə çatdırılıb. 2019-2020-ci tədris ilində isə 5 yaşlı uşaqların 90 faizinin məktəbhazırlıq qruplarına cəlb olunması üçün imkan yaradılıb.

2016-2017-ci tədris ilində BŞTİ-nin tabeliyində olan ümumi təhsil məktəblərində 261 məktəb üzrə 839 qrupa 23 130 uşaq, 2017-2018-ci tədris ilində 263 məktəb üzrə 868 qrupa 24 209 uşaq, 2018-2019-cu tədris ilində isə 264 məktəbdə 917 qrup üzrə 23 799 uşaq cəlb edilmişdir. 2019-2020-ci tədris ilində BŞTİ-nin tabeliyindəki 271 ümumi təhsil müəssisəsində 962 məktəbhazırlıq qrupunun fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulur.

Yeni tədris ilində də tədris təşkilinin səmərəliliyinin artırılması, təhsilin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, məktəblərin fəaliyyətində rəqabətliyi genişləndirilməsi, məktəblərdə sağlamlıq və yaradıcı mühitin möhkəmləndirilməsi üçün sistemli iş aparılacaq. Müəllimlərin peşəkarlığı səviyyəsinin artırılmasına yönəlmis zəruri tədbirlərin reallaşdırılması, təhsil müəssisələrinin idarəetmə məsələlərinə xüsusi diqqət yetirilməsi, şagirdlərin təlim nailiyyətlərinin daha da yaxşılaşdırılması, onların vətənpərvərlik ruhunun möhkəmləndirilməsi, istedadlı şagirdlərin stimullaşdırılması və digər bu kimi mühüm istiqamətlər əsas götürüləcək.

Yasəmən MUSAYEVA, “Azərbaycan”

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini 23 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində sutka ərzində atəşkəs rejimini 23 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Ermənistan Respublikası Noyembəryan rayonunun Voskevan kəndində və ədsiz yüksəkliklərdə, İcevan rayonunun Paravakar kəndində və ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Qazax rayonunun Kəmərlı, Qızıllı, Balıca Cəfərlı kəndlərində və ədsiz yüksəkliklərdə, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Göyəli, Zamanlı kəndlərində və ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərini atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Şıxlar, Füzuli rayonunun Qərvənd kəndləri yaxınlığında, həmçinin Goranboy, Tərtər, Ağdam və Xocavənd rayonları ərazisindəki ədsiz yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordu-muzun mövqələri atəşə tutulub.

Azərbaycan Ordusunda keçirilən səmti müəyyən etmə yarışlarının ilk mərhələsi başa çatıb

Azərbaycan Ordusunda hərbi qulluqçular arasında keçirilən səmti müəyyən etmə yarışlarının ilk mərhələsi başa çatıb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qoşun növləri və xidmət sahələrindən yaşlılara qatılan hərbi qulluqçular ilkin mərhələdə ərazi-uzun məsafəyə qaçış

edərək xəritə üzərində göstərilən hədəfləri müəyyən-ləşdirilib.

Yarışın şərtlərinə əsasən kişi hərbi qulluqçular 9,3 kilometr məsafədə 16 nöqtəni, qadın hərbi qulluqçular isə 6,8 kilometr məsafədə 15 nöqtəni əşkar ediblər.

Baş Prokurorluq və Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi Şəkidəki kütləvi zəhərlənmə ilə bağlı məlumat yayıb

Avqustun 25-də Şəkidəki “Firuze” sadıq sarayında keçirilmiş toy məclisində iştirak edən təxminən 400 qonaqdan 57 nəfəri (24-ü qadın, 1-i yetkinlik yaşına çatmayan) qida zəhərlənməsi diaqnozu ilə müalicə müəssisələrinə müraciət edib.

Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin və Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətlərindən AZƏRTAC-a daxil olan birgə məlumatında bildirilir ki, rayon polis şöbəsinin və prokurorluğunun əməkdaşlarının, eləcə də Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Şəki regional bölməsinin əməkdaşlarının iştirakı ilə dərhal hadisə yerinə baxış keçirilib.

Toy məclisində verilmiş ayrı-ayrı qida məhsullarından nümunələr qablaşdırılaraq götürülüb və digər zəruri istintaq hərəkətləri yerinə yetirilib.

Fakta görə, polis şöbəsində Cinayət Məcəlləsinin 200.3-cü (bilə-bilə pis keyfiyyətli məhsulların istehsalı, satışı buraxılması və ya belə məhsulların satışı, onların keyfiyyətsiz olmasının gizlədilməsi ehtiyatsızlıqdan zərərçəkmiş şəxsin sağlamlığına az ağır və ya ağır zərər vurulmasına səbəb olduqda) maddəsi ilə cinayət işi başlanıb, insanları zəhərlənmə səbəblərinin və digər halların müəyyənlişdirilməsi məqsədilə müvafiq ekspertizalar təyin edilib.

İlkin araşdırmalarla müəyyən olunub ki, qonaqlar toy məclisində müxtəlif qida və içki məhsulları qəbul etdikdən sonra halları pisləşib, dərhal rayon mərkəzi xəstəxanasına müraciət etmiş və ilkin tibbi yardım göstərilməklə evə buraxılıb.

Hazırda iş üzrə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin mütəxəssisləri cəlb olunmaqla təqsirkar şəxslərin dairəsinin müəyyənlişdirilməsi istiqamətində zəruri istintaq hərəkətləri davam etdirilir. Qida təhlükəsizliyinə və qida məhsulları istehlakçılarının hüquqlarının pozulmasına yönəlmis qanun pozuntularının qarşısının alınması istiqamətində bundan sonra da ən ciddi tədbirlər görülməlidir.

Bunlar eyni zamanda Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə qarşı rəsmi olaraq iddianın irəli sürülməsi və açıq-aşkar müharibəyə təhrikdir.

Ermənistan bu təxribatçı və destruktiv açıqlama ilə regionu yeni təhlükə və risklərlə üzbəüz qoyur və ölkədə xilaskar problemlərdən yayınmaq üçün qəsdən vəziyyəti gərginləşdirir.

N.Paşinyanın hakimiyyətə gəldiyi bir il müddətində heç bir ciddi iş görə bilmədiyi üçün erməni cəmiyyətinin xarici düşmənlərlə ətrafında birləşdirməyə çalışır. Bu, həmçinin işğalçılıq siyasətinin növbəti ifşası olmaqla yanaşı,

beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə, eləcə də BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamə və qərarlarına qarşı açıq hörmətsizlikdir. N.Paşinyan və Ermənistanın digər yüksək vəzifəli şəxslərinin bu kimi açıqlamaları epizodik hallar olmayaraq, dövlət səviyyəsində işğalçılıq siyasəti yürütməyin və buna görə beynəlxalq hüquqi məsuliyyət daşımağın sübutudur.

Beləliklə, Ermənistan ən yüksək siyasi səviyyədə əsl niyyətinin danışıqlar vasitəsi ilə münasibətlərin həlli deyil, Azərbaycan ərazilərini qanunsuz işğalının davam etdirilməsi olduğunu müəyyən etdi. Belə vəziyyətdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hərbi müstəvidə həlli ehtimalı artıb ki, bu da ermənilər üçün əsl fəlakət anlarına gəlir.

Ona görə beynəlxalq ictimaiyyət Ermənistanı özünü cəzasızlıq şəraitində hiss etməsinə imkan verməməli, bu ölkənin rəsmilərinin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü kobud surətdə pozan məsuliyyətsiz bəyanatlarını və addımlarını pisləməli, onları bu yoldan çəkilməli, münaqişənin sülh yolu ilə BMT Nizamnaməsi, Helsinkı Yekun Aktı və BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnamələr əsasında həlli üzrə danışıqlar prosesinə məcbur etməlidir.

Ermənistanın özünü beynəlxalq ictimaiyyətə “demokratik ölkə” kimi sınırlamasının heç bir əsası yoxdur. Demokratik ölkə işğal və etnik təmizləmə aparmır, dünyanın ən ali beynəlxalq qurumu olan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrini qulaqardına vurmur.

Eyni zamanda Ermənistan ATƏT-in Minsk qrupunun vasitəçiliyi altında ciddi danışıqlar aparmaq əvəzinə Azərbaycanın səbrindən və münaqişənin dinc yolu həlli ilə bağlı üzərini götürüldüyü öhdəliyindən sui-istifadə edir. Ermənistan bütün mümkün vasitələrlə danışıqlar prosesini bloklayır, münaqişənin həlləndirilməsinə və işğal, etnik təmizləmənin nəticələrini davam etdirmək, status-kvonu saxlamaq üçün vaxt qazanmağa çalışır.

Eliçin CƏFƏROV, “Azərbaycan”

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Texnoparklar qeyri-neft sektorunun inkişafını sürətləndirir

İlin birinci yarısında qeyri-neft sənayesində 15,7 faiz artımın qeydə alınması bunu bir daha təsdiqləyir

Əvvəli 1-ci səh.

2017-ci il sentyabrın 22-də Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə parkın birinci hissəsinin açılış mərasimi keçirilmişdir. Həmin müəssisənin fəaliyyəti paytaxtın ekologiyasına böyük fayda verir. Həm də tullantıların təkrar emalı sayəsində məhsul istehsal olunur. Bu, şəhərin ekologiyasına müsbət təsir göstərməklə yanaşı, əhalinin məşğulluğuna da töhfə verir.

Prezidentin 3 iyun 2015-ci il tarixli sərəncamına əsasən ölkədə qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafının təmin edilməsi, sahibkarlığın dəstəklənməsi, müasir texnologiyalara əsaslanan rəqəbatqabiliyyəti sənaye istehsalının təşkili və əhalinin istehsal sahəsində məşğulluğunun artırılması məqsədilə Bakının Qaradağ rayonunda Qaradağ Sənaye Parkı yaradılmışdır. Həmin parkın idarəetmə funksiyalarını İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC-dir. Hazırda parkın bir rezidenti var. Bu da "Bakı Gəmiqayırma Zavodu" MMC-dir. İndiyədək sənaye parkına 500 milyon dollara yaxın investisiya qoyulub, 2 minədən çox iş yeridir.

Ölkənin hertərəfli inkişafına nail olmaq üçün bölgələrdə də sənaye müəssisələrinin yaradılmasına xüsusi diqqət yetirilir. Dövlət başçısının 26 fevral 2015-ci il tarixli sərəncamı ilə Mingəçevir Sənaye Parkının yaradılması da bu məqsədə xidmət edir. Çünki bölgələrdə belə müəs-

sisələrin yaradılması həm ölkənin ümumi inkişafı nöqtəyindən əhəmiyyətlidir, həm də burada yaşayan əhəlinin məşğulluğuna geniş imkan yaradır.

Müasir texnologiyaların tətbiqi, rəqəbatqabiliyyəti məhsul istehsalı və xidmətlər göstərilməsi məqsədilə yaradılan Mingəçevir Sənaye Parkının idarəetmə funksiyalarını İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC-dir.

Prezidentin iştirakı ilə 2016-cı il 21 sentyabr tarixində Mingəçevir Sənaye Parkının təmələqoyma mərasimi keçirilmişdir. Mingəçevir Sənaye Parkında rezident kimi qeydiyyatda alınmış "Mingəçevir Tekstil" MMC-nin iplik istehsalı üzrə dəyəri 85 milyon dollar, illik istehsal gücü 20 min ton iplik olan 2 fabriki ("Ring" və "Open End" üsulu ilə) 2018-ci ilin 27 fevral tarixində Prezidentin iştirakı ilə istifadəyə verilməmişdir. Avadanlıqlar Almaniyaya, İsveçrəyə, İspaniyaya və Yaponiyaya aparıcı şirkətlərdən alınaraq quraşdırılmışdır. Texnoparkda fəaliyyət göstərən fabriklərdə şəhər əhalisi üçün 750 yeni iş yeridir.

Dövlət başçısının 14 sentyabr 2016-cı il tarixli sərəncamı ilə Pirallahı Sənaye Parkı yaradılıb. Bu parkın idarəetmə funksiyalarını İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində fəaliyyət göstərən "Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətidir. 30 hektar sahəyə malik

Pirallahı Sənaye Parkının 4,67 hektar torpaq sahəsində Almaniyaya, İtaliyaya və digər Avropa ölkələrinin texnologiyası əsasında ildə 22,5 milyon qudu və ya 500 milyon həb və kapsul istehsal edəcək zavod inşa edilir. Zavodda onkologiyaya, QİÇS, sinir sistemi, kardiyo-vaskulyar, diabet, sümük-özəl və tonoflüs sistemi təyinatlı dərmanlar, antibiotiklər, virus əleyhinə, diareya və qusmaya qarşı preparatlar, həmçinin rentgen-kontrast və maqnit-rezonans müayinələr üçün əlavələr istehsal ediləcək. Ümumilikdə zavodda birinci mərhələdə 58 təsiredici maddə üzrə 89 çeşiddə dərman istehsal olunacaqdır. Bununla yanaşı, gələcəkdə zavodda istehsalın daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Cari ilin 6 ayında qeyri-neft sektorunda 3,2, qeyri-neft sənayesində 15,7, qeyri-neft ixracında 15 faiz artım qeydə alınıb. Sözsüz ki, bütün bu uğurlarda ölkə sənayesində fəal rolunu oynayan texnoparkların payı böyükdür. Texnoparkların istehsal etdiyi məhsullar ölkənin daxili tələbatını ödədiyi üçün belə məhsulların idxalı ilə əzəl, valyuta axınının qarşısını alır. Digər tərəfdən, burada istehsal olunan yüksək keyfiyyətli məhsullar dünya bazarına ixrac edilərək ölkənin daha çox valyuta əldə etməsinə imkan yaradır. Bu da öz növbəsində ölkənin dayanıqlı maliyyə sistemində müsbət təsir göstərən faktorlardan birinə çevrilir.

Rüstəm KAMAL, "Azerbaycan"

● Demografiya

Azərbaycanda əhali həm təbii artımla, həm də miqrasiya yolu ilə çoxalır

Əvvəli 1-ci səh.

Belə ki, bir sıra gənc ailələrdə ikinci, üçüncü qız övladı arzu olunmazdır. Buna görə də doğulacaq körpənin qız olduğu UZI cihazları ilə müayyən ediləndən sonra valideynləri onun dünyaya gəlmədən məhvina qərar verirlər. Bu məsələnin müzakirəsi illərdir gündəmdən düşmür. Bununla belə vəziyyət yaxşılaşmağa doğru dəyişir.

Sözgedən problem mövcud olduğu bir sıra digər ölkələrdə məsələyə qanunla müdaxilə edilir. Lakin bu, o qədər də müsbət nəticə vermir. Oudur ki, ən düzgün yol insanların şüurunda dəyişikliyin yaranmasıdır. Dünyaya gələn uşaqların cins tərkibinə sün müdaxilələr gələcəkdə böyük demografik problemlərə çevrilə bilər. Bu, ailə qurucuları və oğlanların sayında balansın pozulması ilə nəticələnir. Statistika məlumatlarının fikrincə, oğlanlarımız evlənməkdən xaricdən gələn "idxal etməli" olar.

Doğulanların cins nisbətində pozulması ümumi əhalinin cins strukturunu da dəyişir. Hazırda ölkə əhalisinin 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini qadınlar təşkil edir. Əgər təxminən 10 il əvvələ qayıdaqsa həmin vaxtdan bəri statistik rəqəmləri izləsək, görürük ki, ölkə əhalisi arasında qadınların sayı getdikcə azalır.

Statistik məlumatlarda həmçinin bildirilir ki, bu ilin birinci yarısında 29 min 391 nikah və 8257 boşanma halları qeydə alınıb. Nikahların sayı artıb. Lakin təəssüf ki, boşanmalar da çoxalıb. Ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 5,7-dən 6-ya, boşanmaların sayı 1,5-dən 1,7-yə qədər artıb.

Nikahların sayının artması ürekaçandır. Bu, xalqımızın ailə, övlad sevgisinin tükənməz olduğunu təsdiqləyir, ənənələrə, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılığını göstərir.

Flora SADIQLI, "Azerbaycan"

"Caspian Energy Forum" son illər regionda yeganə unikal platformaya çevrilib. Onun çərçivəsində dövlət və özəl sektor təmsilçilərinin fəal dialoqu qurulub ki, bu da iqtisadiyyatın neft-qaz və qeyri-neft sektorunun nümayəndələrini xüsusilə sevindirir. Əminəm ki, sentyabrın 19-da Azərbaycanın paytaxtında keçiriləcək IX Beynəlxalq "Caspian Energy Forum Baku-2019" bu ənənəyə sadıq qalacaq və dialoqun daha da fəallaşmasına xidmət edəcəkdir.

"Caspian Energy Forum Baku - 2019" yubileyərə həsr olunacaq

Bu barədə məlumat verən "Caspian Energy Forum"un sədrinin birinci müavini və baş icraçı direktoru Telman Əliyev bildirib ki, "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasının 25 və "Caspian Energy" jurnalının 20 illik yubileyinə həsr olunmuş IX Beynəlxalq "Caspian Energy Forum"un növbəti təşkilatçıları uzun müddətlik əməkdaşlıq edilən "NABUCCO A&C" şirkəti olub. "Öz layihələri ilə Azərbaycanda yaxşı tanınan "NABUCCO A&C" şirkəti sirlərində dünyanın 50 ölkəsindən 5 min şirkət və təşkilatı birləşdirən "Caspian Energy Forum"un ən fəal üzvlərindən biridir. Biz bu şirkətlə gələcəkdə də sıx əməkdaşlıq etməyə hazırıq və təşkilatçı üçün açılan yeni imkanlara görə şadıq".

"NABUCCO A&C" tikinti şirkətinin baş direktoru Kəmaləddin Mənsimov isə "Caspian Energy Forum"un əməkdaşlığı və regional xarakter daşıyan Bakıda illik forumun təşkili üçün tərəf-

daşlığı yüksək qiymətləndirdiyini bildirib. "Biz Azərbaycanda İsveçin "ASTRON BUILDINGS" şirkətinin rəsmi və eksklüziv inşaat tərəfdaşlığı və tikinti sahəsində lider mövqeni tuturuq. Bu il şirkətimizin 10 ilini qeyd edirik. Əsas fəaliyyət istiqamətlərimiz sənaye və kommersiya təyinatlı tamkomplektli polad qurğuların layihələndirilməsi, istehsalı, çatdırılması və montajıdır. Şirkətimiz gələcəkdə də "Caspian Energy Forum Club" ilə səmərəli əlaqələri davam et-

"Caspian Energy Forum Baku-2019" 3 sessiyada keçiriləcək. Birinci sessiya Azərbaycanda neft-qaz sektorunun və sənayenin inkişafına, infrastruktur layihələrinin həyata keçirilməsi mövzusunda həsr ediləcək. İkinci sessiya maliyyə sektorunun inkişafı mövzusunda toxunulacaq, Azərbaycanda investisiyalaşma imkanlarından ətraflı bəhs olunacaq, həmçinin əsas diqqət kiçik və orta biznesin inkişafına yönəldiləcək. Üçüncü sessiya

dirmək niyyətindədir" deyərək Kəmaləddin Mənsimov qeyd edib.

Məlumat üçün bildirək ki, "Caspian Energy Forum Baku - 2019"un işində dünyanın 50 ölkəsindən 1500-dən artıq nümayəndə iştirak edəcək. Onların sırasında Xəzər-Qara dəniz və Baltik regionu ölkələrinin dövlət qurumlarının, nazirliklərin, dövlət komitələrin, agentliklərin və xidmətlərinin, həmçinin dövlət və transmilli şirkətlərinin, beynəlxalq maliyyə institutlarının, aparıcı analitik mərkəzlərin, investisiya şirkətlərinin və reyting agentliklərinin rəhbərləri, həmçinin Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik və beynəlxalq missiya nümayəndələri var.

yada isə İKT layihələrinin uğurla həyata keçirilməsi, aqrosənaye kompleksinin inkişafı və Azərbaycanın turizm potensialı barədə geniş hesabat verəcək. Bunlardan əlavə, forumda plenar tematik sessiyalar keçiriləcək, kofe-break, işgüzar nahar zamanı iştirakçıların işi və ünsiyyəti üçün əlavə imkanlar nəzərdə tutulub.

Qeyd edək ki, IX Beynəlxalq "Caspian Energy Forum Baku - 2019"un tərəfdaşları arasında, həmçinin "Azerpetrol Ltd" ASC, "AzerTelecom" ASC, "ICODS Hilmer GmbH", "Hellmann Worldwide Logistics", "Narimanfilm", "Vien Group" şirkəti və "AzeriSard" ASC də var.

Bununla bağlı açıqlanan məlumatda bildirilir ki, Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti tərəfindən bu ilin birinci yarısında aparılan nəzarət tədbirləri nəticəsində normativ hüquqi aktların tələblərinə əməl edilmədiyinə görə 756,8 min manat məbləğində artıq və əsassız ödənişlər aşkarlanıb, təqsirkar şəxslər hesabına həmin vəsaitin 299,9 min manatın bərpası təmin olunub, digər əsassız ödənişlərin davam etdirilməsi dayandırılıb.

Cari ilin birinci yarısında dövlət büdcəsindən maliyyələşən 2 rayon icra hakimiyyətinə, 1 şəhər sahə ərazi nümayəndəliyinə, 1 təhsil müəssisəsinə, 2 MMC-yə bir neçə şəhər və rayonda yerləşən büdcə təşkilatlarına ayrılmış vəsaitlərin təyinatı üzrə xərclənməsinə dair nəzarət tədbirləri həyata keçirilib.

Nəzarət tədbirləri çərçivəsində büdcə təşkilatlarında maliyyə qaydalarının pozulmasına yol verməmiş vəzifəli şəxslər barəsində İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun inzibati protokollar tərtib edilib, 21 vəzifəli şəxsə ümumilikdə 20,5 min manat məbləğində inzibati cərimələr tətbiq edilib və cərimələrin dövlət büdcəsinə ödənilməsi təmin olunub. Hesabat dövründə mənim-səmə əlamətləri müşahidə olunan nöqsanlara hüquqi qiymət verilməsi və İnzibati Xətalər Məcəlləsinin müvafiq maddəsinə uyğun olaraq icraatın başlanılması üçün qərar qəbul edilməsi məqsədilə 4 təşkilat üzrə aşkar edilmiş 266,7 min manat məbləğində artıq ödənişlərə dair sənədlər prokurorluq orqanlarına göndərilib.

Eyni zamanda 2019-cu ilin birinci yarısında Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidmətinin mütəxəssisləri tərəfindən hüquq mühafizə və prokurorluq orqanlarının məktublarına, məhkəmələrin qərarlarına əsasən

4 təşkilatda aparılmış yoxlamalarla 5 milyon 440,63 min manat məbləğində artıq və əsassız ödənişlər aşkarlanıb, təqsirkar şəxslər hesabına həmin vəsaitin 3 milyon 295,08 min manatın bərpası təmin olunub, müvafiq sənədlər aidiyyəti üzrə təqdim edilib.

Bu müddətdə nəzarət tədbirləri zamanı bir sıra xarak-

Dövlət Maliyyə Nəzarəti Xidməti 6 aya yekun vurub

olunan nəqliyyat xərclərinin artırılması və normadan artıq xidməti geyimlərin və iş alətlərinin alınması üzrə artıq vəsaitin proqnozlaşdırılaraq xərclənməsi, bəzi hallarda alınmış malların (iş və xidmətlərin) dəyəri bank köçürmələri vasitəsilə deyil, nağd qaydada ödənilib.

Məktəbəqədər və orta təhsil müəssisələrində aparılmış yoxlamalarla şagirdlərin sayının müvafiq qaydada müəyyən edilməsi normadan az olduğu halda ingiliss dili, alman dili, Azərbaycan dili və fiziki tərbiyə fənləri üzrə dərslərin siniflərin yarımqruplara bö-

lünməsi ilə keçirildiyi və bu hesaba süni əsas yaradılaraq əlavə əməkhaqqı ödənilməsi, qrupların fəaliyyət göstərməsi üçün lazımı tədris-maddi bəzə olmadan halda günün bazaradılmış qrupların təşkil edildiyi, ödənişli əsaslarla təhsil alan tələbələr üzrə təhsil haqlarının yığılması və onların xərclənməsi üzrə uçotun tələb olunan sənəddə aparılmadığı, maddi-məsul şəxslərin öhdəsində bərk və yumşaq inventarlar üzrə çatışmazlığa yol verildiyi aşkarlanıb.

Büdcə təşkilatlarında mühasibat uçotunun təşkili və aparılmasında, hesabatların

tərtibi işlərinə nöqsanlara yol verilib, təsərrüfat əməliyyatlarına müxəbirətmələr verilməyib, maddi-məsul şəxslərlə tam maddi məsuliyyət haqqında fərdi müqavilələr bağlanılmayıb.

Aşkarlanan nöqsanların tam aradan qaldırılması və belə nöqsanlara digər təşkilatlarda yol verilməsinin qarşısının alınması məqsədilə, habelə nöqsanlara yol verilməsində təqsiri olan vəzifəli şəxslər barəsində tədbirlər görülməsi üçün müvafiq mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarına təqdimatlar göndərilib.

Vençur fondlarının yaradılması üçün tədbirlər görülür

"Azərbaycanda vençur fondlarının yaranması ilə bağlı qanunvericilik hazırlanma mərhələsindədir və bununla bağlı İnnovasiyalar Agentliyi öz təkliflərini təqdim edir".

Bu sözləri Neqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin yanında İnnovasiyalar Agentliyinin sədri Tural Kerimli "AZCLOUD Hackathon 2019" müsabiqəsinə həsr olunmuş mətbuat konfransında deyib. Sədr həmçinin bildirdi ki, vençur fondlarının Azərbaycanda fəaliyyətini təşkil etmək üçün bu gün müvafiq qanunvericiliklə yanaşı, investisiya nümunələrinin formalaşması da zəruridir. "Onu deyərək bilərəm ki, böyük ehtimalla bu nümunəni ilk olaraq dövlət qurumu, yeni İnnovasiyalar Agentliyi göstərəcək" deyərək T.Kerimli qeyd edib.

"AgroX" innovasiya müsabiqəsinin finalı Gəncədə keçiriləcək

Hazırda ikinci mərhələyə keçmiş 12 agro-startap ilkin versiyalarının hazırlanması üzərində işləyir.

Sentyabrın əvvəli "AgroX"də finala çıxmış komandalardan üçün "INNOLAND" inkubasiya və Akselerasiya Mərkəzində növbəti mentor dəstəyi təşkil olunacaq. Gəncə şəhərindən olan və finala vəsiqə qazanmış 5 komanda üçün mentor dəstəyi sentyabrın 15-də Gəncədə təşkil ediləcək. Məlumat üçün bildirək ki, "AgroX" müsabiqəsinin 51 layihə təqdim edilib və 12 layihə ikinci mərhələyə keçib.

Xatırladaq ki, "AgroX" Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin Aqrar Elm və İnnovasiyalar Mərkəzi və "INNOLAND" inkubasiya və Akselerasiya Mərkəzinin dəstəyi ilə "Startap Azərbaycan" tərəfindən həyata keçirilib.

Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə hər ay 1 milyon ton yük daşınır

Bu barədə nəqliyyat bazarındakı mənbə məlumat verib. Mənbənin açıqlamasına görə, daşımaların həcmi ötən illə müqayisədə artıb və bu artım davam edəcək.

Qeyd edək ki, ötən ilin oktyabr ayında açılan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu marşrutu Azərbaycan-Gürcüstan-Türkiyə hökumətləri arasında əldə edilən razılaşma əsasında həyata keçirilib. İkinci mərhələdə illik yükdaşımada 6,5 milyon ton, sənədəşməyə isə bir milyon nəfərəcən olacaq. Bakı-Tbilisi-Qars Azərbaycan vasitəsi ilə Çindən Avropaya malların çatdırılmasının müd-

dətini əhəmiyyətli dərəcədə qısaldır. Bu isə marşrutu xüsusilə cəlbedici edir.

Bu barədə İranın Yollar və Şəhərsalma Nazirliyinin beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Mönübohr Salmanzadə deyib.

Bildirib ki, göstərilən marşrut üzrə həm İran, həm də Azərbaycan şirkətlərinə məxsus olan avtobuslar hərəkət edəcək.

Yerli mətbuatı açıqlama verən M.Salmanzadənin sözlərinə görə, qarşılıqlı razılaşmaya əsasən Azərbaycan ərazisindən tranzit kimi istifadə

Bakıdan Məshəd və Kərbəlaya avtobus marşrutları açılacaq

edən yük məşinlərinin rahatlığı təmin ediləcək. İlk növbədə, gömrük rəsmiləşdirilməsi və yüklərin daşınması üçün rüsum ödənilməsi əsaslaşacaq.

Ötən ay Bakıya etdiyi səfəri xatırladan M.Salmanzadə qeyd edib ki, səfər çərçivəsində faydalı görüşlər keçirib. Bu görüşlərə və əldə edilən razılaşmalara əsasən iki yaxın

qonşu və dost dövlətlər arasında nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq əlaqələri daha da genişləndirəcək, hər iki dövlətin turizm sektorunun inkişafına əhəmiyyətli töhfə verəcək.

Xəbərlər AZƏRTAC, Trend və digər informasiya agentliklərinin materialları əsasında hazırlanmışdır

TURİZM

● Təəssürat

Dost dostla tən gərək

Azərbaycan-Gürcüstan: oxşar və fərqli cəhətlərimiz

Əvvəli 1-ci səh.

Əksinə, köhnə sovet dönmündən miras qalan yolların bizim müasir şose yolları ilə müqayisə etmək qeyri-mümkündür. Ona görə ki, fərq yerlə-göy arasındakı qədərdir.

Azərbaycanın müasir yol infrastrukturunu kökündən dəyişmişdir, ölkənin hər yerində, hətta ən uçqar kəndlərə gedən yollar belə yenidən qurulmuşdur. Bakıdan Qırmızı körpüyədək uzanan magistral yol rahatdır, genişdir, çoxzolaqlıdır və təbii ki, Gürcüstanın yollarından dəfələrlə təhlükəsiz və üstündür. Azərbaycanda yollar ikitərəflidir, gecə də, gündüz də rahat getmək mümkündür. Gürcüstanda belə deyil, sadəcə yolların ortasında ayırıcı zolaq çəkilib və ötmə əməliyyatlarında bir qədər ehtiyatlı olmalısən, qarşıdan gələn maşınları da görə nəzərə almasın. Biz keçən Batumidən Tbilisiyə gəndə o qədər də enli olmayan trasda sərt döngələrdə narahatlıq hissi də keçirdik. Belə ki, bizim yollar həddən-ziyadə müasir, Gürcüstanda isə sovet dönmündə olduğu kimidir.

Yeni istəsək də, istəməsək də heçqətə ondan ibarətdir ki, bizim turizm potensialımız yolların müqayisəsində qonşularımızdan heç də geridə deyil, əksinə, qat-qat üstündür. Azərbaycan səviyyəsində logistika sistemini qurmaq üçün gürcülərə milyardlarla xərcləmək lazımdır, bu da mümkün olan iş deyil.

Gürcülər və biz

Şəksiz ki, gürcülər qonaqpərvərdir. Biz Tbilisidə Moskva Energetika İnstitutunda 1974-cü ildə bir yerdə oxuduğum tələbəlik yoldaşım Elqudje qarşıladı. Uşağ kimi sevinirdi, elə bil 40 il əvvəl yox, dünən ayrılmışdıq. Bizə nisbətən ucuz, cəmi 60 laryə kirayəlik ev tapmağa kömək etdi. Ayağımız yere dəyməmiş Tbilisinin ən yaxşı restoranlarından birinə dəvət etdi. Orada qaldığımız bir neçə gündə bir neçə dəfə sözümləyirdik. Yolda, supermarketlərdə ağzını açıb nəse soruşsən və görürsən ki, səni anlamırlar. Bu da çətinlik yaradırdı. Elektronika malları dükənində istədiyimiz bir şeyin başqa formasını soruşduq, nə qədər əlləşsək də satıcıyınlada bilmədik. Onun da heç vecinə olmadı ki, müştərinin əlinə qəncir. Elqudje bizə izah edir ki, indi gəncər Rus dilinə marağ göstərmirlər, hamı üçün ingilisdili daha önəmlidir. Yeni bu dildə danışıq bələnlərin sayı çoxdur.

Bu cəhətdən Bakı qeyri-adi şəhərdir. Rus dilini bilirsənsə, səni hər yerdə başa düşəcəklər, danışıcaqlar, suallarına da cavab verəcəklər. Sıxtınır olmaıyacaq, özünü bu şəhərdə qerib hiss etməyəcəksən. Belə çıxır ki, biz tolerantlıq baxımından gürcülərdən xeyli üstündürük. Bu cəhətdən nəinki Qafqazda, həm də bütün dünyada seçilən nadir bir xalqdır.

Ünsiyyət və milli mentalitet

Gürcüləri həmişə ünsiyyətçil və bir qədər də ziyafətlərə meyilli xalq kimi qəbul etmişik. Gürcü şair və yazıçılarını, gürcü filmlərini sözüən əsl mənasında sevmişik, lətifələri həmişə dəbdə olub. Sovet dönmündə gürcülərin əlaçılığı, səxavətli digərələrinə nümunə idi. Gürcü mentaliteti, gürcü xarakterləri elə o vaxtdan xüsusi brend idi. Onları hamı tanıyırdı, hamı rus dilində gürcü ləhcəsi ilə zarafatlaşmağı, lətifə danışıq

mağı sevirdi. Bu gün də bunların hamısı yerli-yerindədir.

Amma di gəl ki, biz nədənsə ünsiyyətlə bağlı Tbilisidə əziyyət çəkdi. Gürcü dilini bilmədiyimizdən rus dilində soruşurduq. Yolda, supermarketlərdə ağzını açıb nəse soruşsən və görürsən ki, səni anlamırlar. Bu da çətinlik yaradırdı. Elektronika malları dükənində istədiyimiz bir şeyin başqa formasını soruşduq, nə qədər əlləşsək də satıcıyınlada bilmədik. Onun da heç vecinə olmadı ki, müştərinin əlinə qəncir. Elqudje bizə izah edir ki, indi gəncər Rus dilinə marağ göstərmirlər, hamı üçün ingilisdili daha önəmlidir. Yeni bu dildə danışıq bələnlərin sayı çoxdur.

Bu cəhətdən Bakı qeyri-adi şəhərdir. Rus dilini bilirsənsə, səni hər yerdə başa düşəcəklər, danışıcaqlar, suallarına da cavab verəcəklər. Sıxtınır olmaıyacaq, özünü bu şəhərdə qerib hiss etməyəcəksən. Belə çıxır ki, biz tolerantlıq baxımından gürcülərdən xeyli üstündürük. Bu cəhətdən nəinki Qafqazda, həm də bütün dünyada seçilən nadir bir xalqdır.

Gürcü mentalitetində bir qədər özündən razılıq var, biz isə qonaqla bir qədər fərqli rəftar edirik. Bura gələn istənilən əcnəbi özünü evindəki kimi hiss edir, çünki insanlar heç yerdə olmaıdığı kimi mehribandır, üzgüldür, qonağa yox göstərməyə, nəyisə başa salmağa erinmir. Səni tanısalar da, tanınmasalar da xüsusi qaşığı göstərməyə özlərini borclu sayırlar.

Memarlıq

Tbilisi, əlbəttə ki, qədim şəhərdir və tarixinə uyğun da bənzərsiz gözəl memarlıq nümunələrinin sahibidir. Köhnə Tbilisi, onun qala içərisindəki abidələri, Rustavi prospekti, Kür çayı boyu seyrəngahlar, restoran və kafelər, parklar və Kürün üstündən keçən ensiz körpünün ecazkar gecə mənzərələrindən hədsiz zövq ala bilərsiniz. Gürcülər Tbilisinin heykəlləri, qədim binaları və tarixi şəxsiyyətləri ilə fəxr edirlər və buna haqları da çatır. Biz Tbilisindən küçələrini gəzib dolaşanda hər yerdə Şərq

memarlığının izlərini rast gəlirdik. Burada Tbilisinin məşhur qotik və klassik üslubda ucaldılan qədim və yeni binaları da əcnəbilerin diqqətini cəlb edir. Turistlər isə hər yerdə gözə dəyirdi. Şəhərin mərkəzində, meydanlarda ingilisdili fransızdan ayırmaq olurdu. Bəzilərinin də elə bədimcən burunlarından, ya da arxalarınca sürü ilə yeriyən çadralı arvadlarından haradın gəldiyini təyin etmək çətin deyildi. Tbilisi doğrudan da ürəyayatan bir şəhərdir.

Əhalisinin sayı bütün Gürcüstan əhalisinə yaxın olan Bakını Tbilisi ilə müqayisə etmək doğrudan da ağlabatan iş deyil, lap düzünə qalsa, mənəşsizdir. Tbilisinin tarixi abidələrinin yaşı bir neçə yüzilliklə ölçülsə, Bakı minillik tarixə qollarını açan nadir şəhərlərdəndir. Burada Şərq və Qərbi memarlıq harmonik bir vəhdət təşkil edir. Yeni güydələnlər, nadir memarlıq nümunələri Bakını çətinləşdirir bir şəhərə çevirir. Onun küçələrində gecə-gündüz gəzəndə, yorulmuyacaqsən. Axı Bakının mükəmməl memarlıq abidəsi sayılan 110 yaşlı 30 kilometrlik Dənizkənan Milli Parkını Tbilisinin Kür çayı boyunca yerləşən parkları ilə necə müqayisə edəsən? Kür çayı boyu uzanan bulvar bir yandan sal qayalara dirənir, o biri tərəfdən də şose yolu ilə kəsilib atılır.

Bakı dünyanın ən gözəl şəhərlərindən biri kimi artıq hər yerdə tanınır və Avropanın ən məşhur şəhərlərində o tətib keçir. Tanınmış jurnalistlər, məşhur bloqerlər, ümumiyyətlə, dünyanın məşhur simaları Bakını, Dənizkənan bulvarını gözəlliyini həmişə qeyd edirlər, onun həttə Parisin Səna bulvarından daha gözəl olduğunu etiraf edirlər. Əvvəllər Bakını çox ad adam tanıyırdısa, indi bu işlər dünyada məşhurdur və haminin can atmaq istədiyi sevimli məkana çevrilib.

Qiymətlər

İki şəhəri müqayisə edəndə gördük ki, Bakı Tbilisidən çox irəlidedir. Amma Şərq üz tutan turist üçün bir neçə vacib amil var: mehmanxana və yeməklərin qiyməti, bir də dəniz.

Hamısını gəzmək mümkün olmasada, biz Tbilisinin bir neçə restoranına baş çəkdi. Qiymətlər o qədər də baha deyildi. Yeni istədiyini yeyib ayağa duranda Bakıdakı kimi tərləməsən, gözələrin alacağını, yediğin də burnundan gəlir. İki bir, üç bir bizim pulla 25-50 manat arasında sayılan xərclə restoranlarda nahar etdik, şam yeməyinə oturduq. 20 manata Bakı bulvarında yalnız çay süfrəsinə ayləşə bilərsən. Bu ola bilər ki, kənd təsərrüfatı məhsullarının Gürcüstanda bizə nisbətən daha ucuz olması ilə bağlı olsun. Amma gözə görünən odur ki, Tbilisi qiymətlərini tənzimləyir, bütöəsi zəif turist də az pula yaxşı dincələ bilər. Ona görə də buraya gələn turistlərin əksəriyyəti üçün qiymətlər vacibdir. Və bəzən həttə deyirlər ki, Gürcüstan kiçik bütöəsi olan turistlər üçündür.

2018-ci ildə Gürcüstan ə çox turist Azərbaycandan gedib - 1,4 milyon nəfər. İkinci yerdə Rusiyadır, üçüncü yerdə Ermənistan. Bu üç ölkədən gələnlərin sayı 4,1 milyondur. Belə çıxır ki, ölkəyə gələn əcnəbilerin tən yarısı bu 3 qonşunun payına düşür.

Turist üçün mehmanxanaların qiyməti də vacib məsələlərdən biridir. Tbilisidə istədiyini qiymətə qalmağa yer tapma bilərsən. 10 manatdan başlayan qiymətlər də var. Çarpayısı da ala bilərsən bir gecəlik, mənzil də kirayə götürə bilərsən. Biz biraqatı mənzili 60 laryə, hardasa 40 manata götürükdük. Dedi ki, turist axını artanda qiymətlər də dəyişir. Yeni hotelçilikdə qiymətlər çəvikdir, sürətlə tənzimlənir. Xüsusi saytlarda əlvərləşir ev, mehmanxana axtarıb tapmaq rahatdır.

Bakıda isə belə deyil. Bahalı hotellər çoxdur, amma ucuzunu tapmaq o qədər də asan deyil. Həttə əvlərini bir günlük kirayə verənlər də hesab edirlər ki, əcnəbidirsə, ev sahibi istəyən pulu ödəməlidir.

Bələ çıxır ki, nisbətən ucuz mehmanxanalar tikilsə, restoranlar səbəksiz yaradılarsa və dəniz çimərliklərində yerli bələ satıb müftə pul qazananların qarşısı alınsa, turist axını xeyli artırmaq mümkündür.

O da reallıqdır ki, Azərbaycana gələn əcnəbilerin sayı ildən-ildə durmadan artır. Bu ilin 6 ayı ərzində ölkəmizə 1,4 milyon turist gəlib. Otən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə artım 7 faizdir. Bu, əslində ciddi rəqəmdir. Amma ölkəmizin turist axınına daha sürətlə artırmaq imkanları mövcuddur. Azərbaycana gələn turistlərin təxminən yarıdan çoxu Rusiya (29,4 faiz) və Gürcüstan (24,3 faiz) vətəndaşlarıdır. Üçüncü yerdə Türkiyədir (10 faiz).

Sonda onu qeyd etmək vacibdir ki, Tbilisi ilə Bakını müqayisə edəndə əks göstəricilər üzrə Azərbaycan paytaxtı irəlidedir. Düzdür, o da reallıqdır ki, Bakı bahalı şəhərdir. Londonda 5 manata nahar etmək istəsən, səne güllələr. Heç Moskvada da bu, mümkün deyil. Və ola bilsin ki, Bakıda da qiymətləri o qədər endirmək mümkün olmayacaq. Lakin turist axınıni gücləndirmək üçün müəyyən addımların atılması da zəruridir. Bahalı xidmətlə yanaşı, nisbətən ucuz başa gələn xidmətlərin təşkil edilməsi turist axınına daha da artırabilir.

Bahadır İMANQULİYEV,
"Azərbaycan"

● Xəbərlər

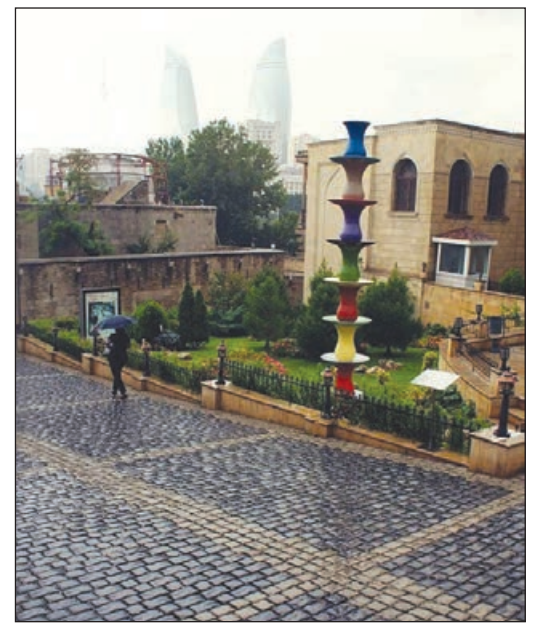
İçərişəhərdə yeni park salınır

"Artıq 3 aydır ki, Qoşa Qala qapılarında restavrsasiya işlərinə başlanmışdır. Bu böyük proses olduğu üçün restavrsasiya və bərpa-konservasiya işləri bir müddət davam edəcək".

Bu fikirlərin müəllifi "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsinin Aparat rəhbəri Fiyad Qasimovdur. Onun sözlərinə görə, İçərişəhər ərazisində yeni park da salınır: "Həmçinin Bakı Xanlarının Sarayında restavrsasiya işləri aparılır. İlin sonuna qədər bərpa işləri bitəcək və yeni muzey ekspozisiyası yaradılacaq. Həmin ərazidə 3 il əvvəl tapılmış yeraltı hamamla Bakı Xanlarının Sarayı arasında böyük park salınır. Bu istirahət guşəsi bütün sakinlər, Bakı şəhərinin qonaqları üçün nəzərdə tutulub. İnşallah, ilin sonunda həmin ərazi təhvil verilecək".

Xatırladaq ki, 2019-cu ilin may ayında Qoşa Qala qapılarında başlayan bərpa-konservasiya işləri Avstriyanın tanınmış "Atelier Erich Pummer GmbH" şirkəti tərəfindən həyata keçirilir.

Qala divarları bütövlükdə sonuncu dəfə 1952-1957-ci illərdə bərpa olunub. Yarım əsrdən çox müddətdə isə tarixi abidə restavrsasiya edilməyib, yalnız 2011-2012-ci illərdə "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi tərəfindən Qala divarlarının şimal-qərb istiqamətindən 150 metrə yaxın hissəsi ilkin vəziyyətinə gətirilib.

İçərişəhər Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruğu İdarəsi tərəfindən Qala divarlarının şimal-qərb istiqamətindən 150 metrə yaxın hissəsi ilkin vəziyyətinə gətirilib.

Dünyanın təhlükəsiz məkanları

Dünyanın ən təhlükəsiz ölkələri hansılardır? "Numbeo" servisi 2019-cu ilin ilk yarısı üzrə dünyanın ən təhlükəsiz ölkələrinin və şəhərlərinin reytingini dərc edib.

Ekspertlər dünyanın 123 ölkəsində və 328 şəhərdə cinayətkarlıq səviyyəsini təhlil ediblər.

Qəter dünyanın ən təhlükəsiz ölkəsidir. Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ikinci, Yaponiya isə üçüncü sırada yerləşir.

Ən təhlükəli ölkələr sırasında Əfqanıstan, Papua, Yeni Qvineya və Cənubi Afrika göstərilir.

Həmçinin dünya şəhərləri üzrə ayrıca təhlükəsizlik reytingi tərtib edilib. Bakı dünyanın ən təhlükəsiz şəhərləri sırasındadır. İlk üçlükdə Əbu-Dabi (BƏƏ), Doha (Qəter) və Kvebek (Kanada) yer alıb.

Dünyanın ən təhlükəli şəhərləri isə Karakas (Venesuela), Pitermaritsburq (Cənubi Afrika) və Port Morsbi (Papua Yeni Qvineya) hesab olunur.

Avropada turistlər üçün ən bahalı ölkə hansıdır

İslandiya turistlər üçün ən bahalı Avropa ölkəsidir. Burada malların qiymətləri Avropa ölkələri arasında ən yüksək göstəricidir.

Bu sırada İsveçre ikinci yerdə qərarlaşıb. İlk üçlüyə Norveç də düşüb. Sonrakı yerlərdə Danimarka, İrlandiya, Lüksemburq, Finlandiya, İsveç, Böyük Britaniya, Hollandiya, Belçika, Fransa, Avstriya və Almaniya qərarlaşıb. İslandiyada turist restoranında pendirli pizzanı təxminən 17 avroya, bir qədəh şərabı 10 avroya ala bilər: "Evdən sifariş verərək hamburger, fri kartof və pivə üçün maksimum 13 dollar ödəyə bilərəm. Bu, İslandiyaya gedərkən bütöəsi əhəmiyyətli dərəcədə təsir edən qiymət fərğidir". Bu fikirlər 22 yaşlı amerikalı turistə məxsusdur.

İslandiya Mərkəzi Bankının proqnozlarına görə, 2019-cu ildə ölkə iqtisadiyyatı son 10 ildə ilk dəfə yavaşayıb və bu, adada turizm sənayesinin inkişafındakı azalma, habelə bu ilin martında lou-kost xidmətlər təqdim edən "Wow Air" aviayəti şirkətinin iflası ilə əlaqədardır. Otən il İslandiyaya 2,3 milyon xarici turist səfər edib.

Sağlamlıq və Termal Turizminə dair əməkdaşlıq görüşü keçirilib

Azərbaycan Sağlamlıq və Termal Turizminə Dəstək İctimai Birliyinin Bakı ofisində Türkiyənin Dənizli Xəstəxanalar Şöbəsinin nümayəndələri ilə görüşü keçirilib.

Qurumun prezidenti Ruslan Quliyev görüşmüş işlər və layihələr haqqında qonaqlara məlumat verib. Daha sonra AHTTSA-nın icraçı direktoru Tarlan Quliyev fikirlərini dilənlib.

Dənizli Xəstəxanalar Şöbəsinin xarici əlaqələr sektorunun müdiri Emre Türkmen xəstəxana haqqında ətraflı məlumat verərək, ölkədə göstərdikləri ixtisas xəstəliklərinin müalicəsi istiqamətində fəaliyyətlərindən

bəhs edib. Əməkdaşlıq perspektivləri, fəaliyyət planı müzakirə olunub. Dənizli Xəstəxanalar Şöbəsinin ixtisaslı həkimlərinin Azərbaycan seminarlarının təşkilində və Dənizli bölgəsinə tanışlıq turlarının təşkilində bəhdər qərar əldə olunub.

● Təbiətin canlı muzeyi

Azərbaycan təbiətinin füsunkarlığı onun heyranların sayını ildən-ildə artırır. Bu yerlərdə ilk qədəm basanlar sonradan yaxın dost-tanışları, qohum-əqrabası, nəhayət, ailəsi ilə təbiətimizin seyrinə dalmağı, onun cənnət-məkan guşələrində dincəlməyi özlərinə borc bilirir. Əslində, vətənimizin döndürb yanı gozməli, görməli, heyran olunmalıdır. Turizmin bu yerlərdə ildən-ildə inkişafı da ilk növbədə "vəhşi təbiət" də qorunub saxlanan minilliklərin yaşlı flora və faunası ilə bağlıdır. Axı bu gözəlliklər həm də təbiətin canlı muzeyi kimi hər kəsi heyran qoyur.

Altağac Milli Parkı da bələ məkənlərdir. Respublikamızın şimal-şərqində Xızı ilə Siyəzən rayonlarının ərazisində yerləşən bu unikal təbiət muzeyi - park 2004-cü ilin avqust ayında 11035 hektar sahədə salınıb.

Milli Park eko-turizmin inkişafı, təbiət komplekslərinin, ətraf mühitin qorunması, yerli flora və faunasının bərpası, Böyük Qafqazın cənub-şərq silsiləsinin təbii landşaftının qorunub-saxlanması məqsədilə yaradılıb. Ərazisindən

Ataçay və onun bir neçə qolu axır. Bu çay öz başlanğıcını Dübür dağının 1870 metr hündürlüyündən götürüb dərələrdən axıb gedərək Xəzərə tökülür. Suyundan suvarma məqsədilə də istifadə olunur.

"Gedək gəzək biz Xızı dağlarını..."

Cənubi Qafqazda ilk və yeganə Vəhşi Təbiətin Bərpası Mərkəzi və Reabilitasiya Klinikası Altağac Milli Parkındadır

Parkin bir hissəsi enliyarpacaq ağacların yaranmış meşə ilə əhatə olunub. Ən çox Qafqaz palıdı, vələsi, Şərq fıstığı, adi göyrüş, tozağacı, cir alma, armud kimi ağaclarla rast gəlinir. Burada yemişan, böyütkən, əzgil, qarıtikan, itburnu və s. kol bitkiləri də az deyil.

Parkin heyvanat ələmi kifayət qədər rəngarəngdir: ərazisində 500-ə yaxın heyvan növü qorunur. Əsasən cüyür, ayı, çöl donuzu, vaşaq, yenot, dovşan, tülkü, dələ, canavar və digər məməlilər məskunlaşan Altağac Milli Parkı Şamaxının "altı ağac" məsafəsində yerləşdiyindən, ona və kəndlərinə birinə Altağac adı verilib. "Ağac" məsafəsi vaxtilə çox işlədilan qədim uzunluq ölçü vahidi olub. Bir ağac təxminən 5-6 kilometrə bərabər götürülüb.

Təbii ki, əsasən meşəlik ərazilərdən ibarət olan parkda qırqovul, alabaxta, bildir-

çin, çobanaldadan, çöl qartal, kəklik, qaratomyuq və quşlara da az rast gəlinir. Ərazidə adları Azərbaycanın "Qırmızı Kitabı"na daxil edilmiş qonur ayı, çöl qartal kimi məməli heyvan və quş növləri də diqqət cəlb edir.

Cənubi Qafqazda ilk və yeganə Vəhşi Təbiətin Bərpası Mərkəzi və Reabilitasiya Klinikası da məhz bu parkda yerləşir. Təbii səbəblərdən zədə alan, xəstələnən və insanların tərəfindən yaranan, qanunsuz saxlanılan heyvanlar aşkarlanaraq bura gətirilir. Onlar baytar həkimlərinin müayinəsi və müalicəsi üçün gətirildikdən sonra vəhşi təbiətə buraxılır.

Ölkəmizin ayırı-ayrı regionlarında turizmin inkişaf etdirilməsi, bölgələrimizin potensialının bu sahəyə yönləndirilməsi məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərdən biri də qoruların və parkların yaradılmasıdır. Haqqında söz açıl-

lan Altağac Milli Parkına gəlincə, o, beş hissədən ibarətdir. Bunlardan üçü qorunur ki, həmin ərazilərə giriş icazəlidir. Çünki burada nadir bitki və heyvanat ələmi var və onların istifadəsi qadağandır. İkincisi isə sərbəst daxil olmaq mümkündür. Parkın ərazisində 20-yə yaxın nadir ağac, 14-dən artıq qorunan heyvan növü var. Bunlardan bəzilərinin kökü, demək olar ki, kəsilmək üzrədir.

Milli Parkda 40 nəfərlik təbiətsevər çalışır. Azərbaycan Turizm İnstitutunun əməkdaşları ilə Altağac Milli Parkını nəzdində təşkil edilən seminarların məqsədi burada xidmət mədəniyyətinin yüksəldilməsidir. Orta məktəblərin müəllim və şagirdlərinə də burada müxtəlif mövzularda seminarlar keçirilir. Bu isə təbiətə insanlar arasında canlı ünsiyyət qurmaq kimi vacib məsələlərdə mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Altağac turistlərin istirahət etməsi üçün hər cür şərait olmaıdır. Xızı şəhəri ilə bağlı olan xüsusi evlər inşa edilib. Turistləri qarşılamaq və onlara müvafiq istiqamətlər üzrə xidmət göstərmək üçün münbit şərait var. Parka gələn turistlərə yaz, yay, payız mövsümlərində istifadə ediləcək çadır-palatkalar, yataq dəstləri təklif edilir. Bundan əlavə, qonaqlara gəzinti üçün atlar, velospedlər də verilir. Eyni zamanda 4 cür marşrut və onları müşayiət edən bələdçilərin xidmətləri yüksək, təklif edilən qiymətlər isə müvafiqdir.

Onu da deyək ki, parka gələnlər əsasən xarici turistlərdir. Son vaxtlar yerli qonaqlar da parkda istirahətə üstünlük verirlər. Əvvəllər parkda qış aylarında turistlər gözə az dəyşə də, bu gün həmin problem yaşanmır. Bütün bunlarla yanaşı, onu da qeyd etmək ki, turizm

şirkətləri ilə park arasında əlaqə hələ ki istənilən səviyyədə özünü göstərmir. Yaxşı olardı ki, turizm məşğul olan şirkətlər bələ məkənləri diqqətdən kənarada saxlamasınlar. Bu işdə Altağac Milli Parkının direktor müavini Susann Görmertin və Azərbaycan Turizm İnstitutunun Tədqiqat və inkişaf şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi, ekologiya üzrə xarici ekspert Gila Altmanın eməyi xüsusi qeyd edilməlidir. Əsasən yerli əhaldən seçilib bələdçi kimi xidmətə cəlb edilənlər əcnəbi diqqət bələdçi problemi də həll edilə bilər. Hələlik isə bu işdə tərcüməçilərdən istifadə olunur.

Məşhur mahında deyildiyi kimi, "Gedək gəzək biz Xızı dağlarını, içək onun sərin bulcaqlarını..."

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,
Ağəli MƏMMƏDOV (foto),
"Azərbaycan"

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Tibbi-Sosial Ekspertiza və Reabilitasiya Xidmətinin Protez Ortopedik Bərpa Mərkəzi dəri və yapışdırıcı vasitələrin satın alınması üzrə açıq tender elan edir

• LOT 1 Dəri və yapışdırıcı vasitələrin satın alınması
 • Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

İştirak haqqı:
 LOT 1: 500 AZN
 Tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi üçün satılan təşkilatın bank rekvizitləri:
 Hesab: AZ81IBAZ38060019449725614215
 VÖEN: 9900001881
 Bank: ABB Xətai filialı
 Kodu: 805625
 M/H: AZ03NABZ01350100000000002944
 S.W.I.F.T: IBAZAZ2X
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
 İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər - *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
 - *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
 - *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

- *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);*
 - *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*
 - *iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*
 - *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
 - *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
 - *podratçının müəyyən etdiyi digər sənədlər.*
 Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satılan təşkilatla ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri **25.09.2019-cu il saat 18:00-a** qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini **02.10.2019-cu il saat 15:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri **02.10.2019-cu il saat 15:00-da** açıqlanacaq. İddiaçıların açılış noticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.
QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyinin Təsərrüfatəsaslı Əsaslı Tikinti və Təchizat İdarəsi bir sıra təhsil müəssisələrinin təmir-tikintisi üzrə layihə-smeta sənədlərinin hazırlanmasının təkliflər sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan təşkilatlar (012) 465-73-48 (daxili: 110) telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Təkliflər sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 19.09.2019-cu il saat 18:00-dək Bakı şəhəri, Y.Bakuvı küçəsi, 18 ünvanında qəbul olunur.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən 17.07.2019-cu il tarixdə keçirilmiş "Palatanın şəbəkə infrastrukturunun və server otağının yenilənməsi" işinin satın alınması üzrə Açıq tender üsulu ilə satınalma müsabiqəsində "Ata Texnologiya" MMC ƏDV daxil olmaqla 731.399,12 (yeddi yüz otuz bir min üç yüz doxsan doqquz manat 12 qəpik) manat məbləği ilə qalib elan olunmuş və qalib gəlmiş təşkilatla 26 avqust 2019-cu il tarixdə müvafiq satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti 13 sentyabr tarixində Birləşmiş Millətlər Təşkilatının (BMT) Əməkçi Miqrantların Hüquqlarının Müdafiəsi Komitəsinin Büro üzvlərinin Bakıya səfəri zamanı keçiriləcək tədbirin təşkili sahəsi üzrə iş və xidmətlərin kotirovkalar sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir

Maraqlanan təşkilatlar (012) 596 - 32 - 73 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kotirovkalar sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 03 sentyabr 2019-cu il saat 17:00 tarixədək qəbul olunur.

Ünvan : Bakı şəhəri, Salatin Əsgərovu, 85

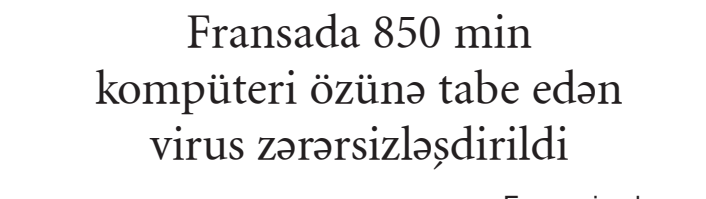
Tender komissiyası

Aralıq dənizində miqrant gəmisi batdı

Aralıq dənizində, Liviya sahillərinin yaxınlığında qeyri-legal miqrantları daşıyan gəmi batmışdır. "Anadolu" agentliyinin xəbərinə görə, miqrantlar əsasən Sudandan gəlmişdilər. BMT-nin Qaçqınların İşləri üzrə Ali Komissarının idarəsi məlumat vermişdir ki, gəminin batması nəticəsində azı 40 nəfər həlak olmuş, yaxud itkin düşmüşdür. Liviya sahil mühafizəsi və baliqlar 65 miqrantı xilas etmişlər. Axtarış-xilasəmə əməliyyatı gün boyunca davam etmişdir. Ölənlərin sayının artacağı ehtimal olunur. Xilas edilmiş miqrantlar Liviyanın paytaxtı Trablisdən 100 kilometr şərqdə yerləşən Xoms şəhərinə çatdırılmışdır. Onlara ilkin tibbi yardım göstərilmişdir.

Beynəlxalq aləm

Fransada 850 min kompüterini özünə tabe edən virus zərərsizləşdirildi
 Fransa jandarmeryasının kibercinayətkarlarla mübarizə üzrə xüsusi mərkəzi böyük haker şəbəkəsinin uzun müddət öz məqsədi üçün istifadə etdiyi virusu neytrallaşdırmağa nail olmuşdur. Bu barədə "Le Figaro" qəzeti xəbər verir.
 Kibercinayətkarlarla mübarizənin gedişində jandarm 850 mindən çox kompüterin təhlükəsizliyini bərpa etmişlər. Kompüterlərin istifadəçiləri hakertlərin uzaqdan etdiyi hücumundan xəbərdar olmuşdular.
 Jandarmeryanın məlumatına görə, bu cinayətkar qruplaşma azı üç il dünya şəbəkələrində fəaliyyət göstərmişdir. Hakertlər qarşı əməliyyat başlamazdan əvvəl hüquq mühafizə orqanları uzun müddət keşfiyyət hərəkətləri həyata keçirmişdir. Jandarmeryanın ekspertləri aydınlaşdırmışlar ki, kompüterlərə hücumlar Parisin rayonlarının birində yerləşən serverdən başlamışdır. Əməliyyatın yekun mərhələsində mütəxəssislər hakertlərin hətta dövlət saytlarına müdaxilə etməsinə imkan verən zərərli proqramı məhv etmişlər.

Tailandda 128 yaşlı kişi tapıldı

Tailandın şimal-şərqində kiçik Monsombun kəndinin sakinini On Parnompxu iddia edir ki, onun 128 yaşı var. Yerli "The Thaiger" portalının xəbərinə görə, kişinin şəxsiyyət vəsiqəsində doğulma tarixi 9 aprel 1891-ci il göstərilmişdir.
 On Parnompxu portalın müxbirinə bildirmişdir ki, "200-cü ad günümədək yaşamaq istərdim". Kişi hesab edir ki, belə yaş çatmasında ona müntəzəm olaraq idmanla məşğul olması və düzgün qidalanması kömək etmişdir.
 Uzunömürlünün yaşı haqqında məlumat təsdiqlənsə, On Parnompxu təkcə Tailandda yox, həm də bütün dünyada ən yaşlı kişi ola bilər.

Yəməndə qiyançılar 25 hərbcini öldürdülər

Yəmənün şimalında ordu ilə qiyançı hövsilər arasında toqquşma nəticəsində azı 25 hərbi həlak olmuşdur. Bu barədə "Sinxua" agentliyi Yəmən Silahlı Qüvvələrindəki mənəbə istinadən xəbər verir. Agentliyin müasibi bildirmişdir ki, bir qrup hövsi Səəde əyalətinin şərq hissəsinə hücum edən hökumət qoşunlarının

bölmələrinə tələ qurmuşlar. O əlavə etmişdir ki, toqquşma 25 hərbcinin ölümü ilə nəticələnmişdir. Çoxlu yaralı var. Bir neçə əsgər əsir düşmüşdür.
 Səəde qubernatoru Hadi Tərşan məlumat vermişdir ki, Yəmən hökuməti ordu bölmələrinə kömək üçün əyalətə əlavə qüvvə göndərmişdir.

"Azərsu" ASC -nin daxili vəsaiti hesabına Xüsusi texnika və nəqliyyat vasitələrinin icarə xidmətlərinin satın alınması məqsədilə açıq tender elan edir

Xüsusi texnika və nəqliyyat vasitələrinin icarə xidmətlərinin satın alınması
 Tender iştirakçıları <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Təkliflərin qiymətləndirilməsində aşağıdakı meyarlara üstünlük verilecəkdir: *əsağı qiymət, yüksək keyfiyyət, təcrübə, maliyyə vəziyyəti.*
 Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyənlər aşağıdakı məbləğdə iş-tirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə tender təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.
İştirak haqqı 200 manatdır.
Təşkilat: "Azərsu" ASC
VÖEN: 9900001751
Bank: "Kapital Bank" ASC-nin 1 sayılı Nəsimi filialı
Kod: 200112
VÖEN: 9900003611
M/h: AZ37NABZ 013501000000001944
S.W.I.F.T. BIK: AİİBAZ2X
H/h: AZ65AİİB 33070019441100216111
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
 - *tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət (tender komissiyasının adına);*
 - *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
 - *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

Tender komissiyası

"Bakı Metropoliteni" QSC müxtəlif təyinatlı, markalı nasosların və onların birləşdirici elementlərinin satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 (bir) LOT üzrə keçirilir.
 Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.
LOT-1. Müxtəlif təyinatlı, markalı nasosların və onların birləşdirici elementlərinin satın alınması
İştirak haqqı- 250 manat
Hesab adı: BAKI METROPOLITENI QSC
Hesab nömrəsi (IBAN) :
AZ98AZRT38050019440010268002 AZN
VÖEN 1402871431
Bankın adı : AZƏR TÜRKBANK ASC (Mərkəz Filialı)
Kod: 501361
VÖEN: 9900006111
Müxbir hesab: AZ02NABZ01350100000000022944
SWIFT BIK: AZRTAZ22
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
 İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
 - *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
 - *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri*

- *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
 - *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
 - *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*
 - *iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*
 - *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
 - *iddiaçıların müvafiq mallar üzrə mənşə və uyğunluq sertifikatları.*
 Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satılan təşkilatla ünvanlaya bilərlər.
 Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.
 İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri **23 sentyabr 2019-cu il saat 17:00-a** qədər və tender təklifi ilə bank təminatını isə **27 sentyabr 2019-cu il saat 16:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.
 İddiaçıların təklifləri **02 oktyabr 2019-cu il saat 16:00-da** açıqlanacaq. İddiaçıların açılış noticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.
QEYD: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

Dövlət Məşğulluq Xidməti, qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması sahəsi üzrə və Dövlət Məşğulluq Xidmətinin loqotipinin və brend kitabçanın dizayn tərtibatı xidmətlərinin satın alınması üzrə keçirilən açıq tenderə dəvət edir

Tender 2 LOT üzrə keçirilir:
LOT 1 - Qeyri-formal məşğulluğun qarşısının alınması sahəsi üzrə xidmətlərin satın alınması;
LOT 2 - Dövlət Məşğulluq Xidmətinin loqotipinin və brend kitabçanın dizayn tərtibatı xidmətlərinin satın alınması;
 Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.
İştirak haqqı: LOT 1 üzrə 100 (yüz) manat
LOT 2 üzrə 40 (qırx) manat
Satınalma təşkilatı: Dövlət Məşğulluq Xidməti
VÖEN: 1300144711
Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi
Kod: 210005
M/h: AZ41NABZ01360100000000003944
VÖEN: 1401555071
H/h: AZ18CTRE00000000000004788202
SWIFT CTREAZ22
Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu - 142340
Büdcə səviyyəsinin kodu - 7
İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.
 İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:
 - *tenderdə iştirak etmək üçün yazılı müraciət;*
 - *iddiaçının vergi sənədnaməsinin və nizamnaməsinin təsdiq edilmiş surəti;*

- *iddiaçının bank rekvizitləri haqqında məlumat;*
 - *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
 - *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*
 - *iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş mənfəət vergisi bəyannaməsinin surəti;*
 - *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
 - *bənzər layihələr üzrə iş təcrübəsi haqqında məlumat;*
 - *ixtisas uyğunluğunun müəyyənləşdirilməsi üçün sənədlər;*
 - *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
 - *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddəti tender təklifinin qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);*
 - *digər sənədlər.*
 Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçıların tenderlə bağlı sualları portal vasitəsilə satılan təşkilatla ünvanlaya bilərlər.
 Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.
 İddiaçıların tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri (tender təklifi və bank təminatı istisna olmaqla) **19 sentyabr 2019-cu il saat 17:00-dək**, tender təklifi və bank təminatını isə **26 sentyabr 2019-cu il saat 15:00-dək** Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.
 İddiaçıların təklifləri **26 sentyabr 2019-cu il saat 16:00-da** açıqlanacaq. İddiaçıların açılış noticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.
Qeyd: Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

«AZƏRBAYCAN» qəzetinin reklam xidməti

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikasının Əqli Mülkiyyət Agentliyinin rəhbərliyi və kollektiv akademik Abel Məhərrəmov əzizi

AZƏR SADIQOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə və Milli Məclisin deputatı Cavanşir Paşazadə akademik Abel Məhərrəmov əzizi

AZƏR SADIQOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Ombudsman Elmira Süleymanova akademik Abel Məhərrəmov əzizi

AZƏR SADIQOVUN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

"Ağstaq Aqrar Sənaye Kompleksi"nin rəhbərliyi və kollektiv yazıçı-publisist

MƏMMƏD ƏLİZADƏNİN

vəfatından kədərli xəbərini bildirir, mərhumun ələsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR
Bəxtiyar SADIQOV

Ünvan
 AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə
 e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az

Telefonlar
 Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Məhsəbat - 539-59-33, Fəks - (+994 12) 5398441

Qeydiyyat nömrəsi 1
 "Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sənədlərlə bərabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet
Tiraj 9004
Sifariş 2811
Qiyməti 40 qəpik